

MUSOR

EUROPÁI

1931. június 6.
 12.30: Hírek.
 18: Időjelzés.
 20: Rádiórevü.
 12.30: Erkel, Strauss, Liszt, Hubay, Grieg művei.
 12.25: Gligáryzene.
 15: Novellák. 4.45: Hírek, hírek. — 5: 10: Hangv. 6.30: Mit tud a füst. 7.30: Meyerháza: Pontos időjelzés. — 10: Gligáryzene.

1931. június 7.
 10.30: Hírek.
 15: Falusiak órája.
 18.15: Időjelzés, hírek.
 19.40: Rádiógyetem.
 20.50: Műsor.
 21.50: Üzenet.
 22.45: Tánc.

1931. június 7.
 10.30: Hírek.
 15: Falusiak órája.
 18.15: Időjelzés, hírek.
 19.40: Rádiógyetem.
 20.50: Műsor.
 21.50: Üzenet.

1931. június 7.
 10.30: Hírek.
 15: Falusiak órája.
 18.15: Időjelzés, hírek.
 19.40: Rádiógyetem.
 20.50: Műsor.
 21.50: Üzenet.

1931. június 7.
 10.30: Hírek.
 15: Falusiak órája.
 18.15: Időjelzés, hírek.
 19.40: Rádiógyetem.
 20.50: Műsor.
 21.50: Üzenet.

1931. június 7.
 10.30: Hírek.
 15: Falusiak órája.
 18.15: Időjelzés, hírek.
 19.40: Rádiógyetem.
 20.50: Műsor.
 21.50: Üzenet.

1931. június 7.
 10.30: Hírek.
 15: Falusiak órája.
 18.15: Időjelzés, hírek.
 19.40: Rádiógyetem.
 20.50: Műsor.
 21.50: Üzenet.

1931. június 7.
 10.30: Hírek.
 15: Falusiak órája.
 18.15: Időjelzés, hírek.
 19.40: Rádiógyetem.
 20.50: Műsor.
 21.50: Üzenet.

1931. június 7.
 10.30: Hírek.
 15: Falusiak órája.
 18.15: Időjelzés, hírek.
 19.40: Rádiógyetem.
 20.50: Műsor.
 21.50: Üzenet.

1931. június 7.
 10.30: Hírek.
 15: Falusiak órája.
 18.15: Időjelzés, hírek.
 19.40: Rádiógyetem.
 20.50: Műsor.
 21.50: Üzenet.

1931. június 7.
 10.30: Hírek.
 15: Falusiak órája.
 18.15: Időjelzés, hírek.
 19.40: Rádiógyetem.
 20.50: Műsor.
 21.50: Üzenet.

1931. június 7.
 10.30: Hírek.
 15: Falusiak órája.
 18.15: Időjelzés, hírek.
 19.40: Rádiógyetem.
 20.50: Műsor.
 21.50: Üzenet.

XIV. ÉVF. • 125. SZÁM
Cluj—Kolozsvar, 1931
június 7 Vasárnap
5691 ÉV Szivan 26

Taxa postala
 platite in numerar
 No. 224.716-929.

Ara 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Str. Baron L. Pop (volt Brassai
 ucca) 10. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Félévre . . . . . 600 lej
 Negyedévre . . . . . 320 lej
 Egy hónapra . . . . . 110 lej

**KÜLFÖLDI
 ELŐFIZETÉSI ÁRAK:**
 Egy évre 10 dollár
 Egy óra 1 dollár (vagy ennek
 megfelelő pénzzem)
 Hirdetések tarifa szerint
 vétetnek fel

Zsidó Világkongresszus

Minden élőlény természetében van, hogy veszély idején koncentrálja erőit a közös ellenséggel szemben. Még a birinyáj is összebugylik, ha az égen sötét felhők gyülekeznek. Embereknél s népek között ez a jelenség már nemcsak ösztönös megnyilatkozás, hanem észokokból folyó politikai meggyőződés is. A szétesés és differenciálódás processzusa a népek közötti rendszerint a nyugodt korszakokban következik be, míg a viharos, veszélyekkel terhes idők egységre, összefogásra készítik őket.

A zsidóság sajátos és szerencsétlen sorsára miatt, egész a legutóbbi századig nem igen gondolhatott népi erőinek koncentrálására, noha gálut törvényének kétezre éve alatt ugyszólván egy percig sem élvezhette a nyugalom és biztonság áldásait. Különböző korokban időközönként fel-felbukkantak ugyan törekvések, amelyek a zsidóság közös sorsának feljavítása érdekében közös akcióra akarták rábírní, de egyrészt ama korok politikai viszonyai, másrészt a technika és közlekedési eszközök kezdetleges volta miatt ezek az akciók nem járhattak sikerrel.

Csak a legújabb korban nyílt lehetőség arra, hogy a zsidóság egységes megmozdulására gondolni lehessen. Így keletkeztek különböző zsidó szervezetek, amelyek az országok határain átlépve, egységes szempontok szerint igyekeztek javítani a zsidóság politikai és gazdasági helyzetét. Az Alliance Israelite Universelle Párizsban, a Jewish Board of Deputies Londonban, a Hilfsverein der Deutschen Juden Berlinben és a Jewish Relief Committee Newyorkban mind egy-egy állomását jelentik annak a törekvésnek, hogy a zsidó problémát egységes szempontok szerint kell megoldani. Legmarkánsabb megnyilatkozása ennek a tendenciának a Cionista Világszervezet megalakulása volt, amely a legélesebben tapintott rá a zsidó probléma virulens jelenlétére és a legradikálisabb megoldási programot dolgozta ki annak számára.

A zsidó erők koncentráálásának és a zsidó probléma egységes megoldásának gondolata az utóbbi évtizedek során egyre intenzívebben hatja át a vezető zsidó elméket, mire misem jellemzőbb, mint az a tegnapi számunkban közölt berlini híradás, amely szerint a zsidó erők és újságírók egy tekintélyes csoportja elhatározta, hogy széleskörű akciókat indít egy egyetemes zsidó világkongresszus összehívása érdekében. Ennek a világkongresszusnak a célja az, hogy egységes megoldási módokat keressen a mindenütt jelenlévő zsidó-kérdésre.

Ma már sajnos, nyugodtan el lehet mondani, hogy a zsidóság helyzete legfeljebb núanszbeli eltéréseket mutat az egyes országok között és még azokban az államokban is, ahol néhány évvel ezelőtt nyoma sem volt zsidó problémának, ma már le nem tagadható valóság. A zsidóság általános gazdasági, szociális és politikai helyzete évtizedek óta talán évszázadok óta nem volt olyan rossz és annyi oldalról veszélyeztetett, mint most, napjainkban. Bajaink és nyomorúságunk kuforrása mindenütt ugyanaz, az ellenünk támadók harci fegyverei mindenütt feltűnően hasonlóan egymáshoz és így csak természetesen, hogy parancsoló szükségként kell

Lezajlott a községi tanácsok szenátor választása is

A nemzeti parasztpárt a választási kudarcral fizette meg, hogy elmulasztotta módosítani a választási törvényt

Csak most bontakoznak ki teljesen a választási visszaélések méretei. Luput a szenátorválasztások alkalmából saját szülőfalujaiban tartóztattak le...

A választás harmadik etapján is a kormány jelöltjei . . . győztek

Bucuresti-Bukarest, június 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). A bukaresti lapok mai száma tele vannak a választási visszaélésekről szóló krónikákkal. Az Adeverul közli Lupu dr.-nak Jorga miniszterelnökhez intézett táviratát, amelyben a parasztpárt elnöke felháborodva hozza a miniszterelnök tudomására, hogy éppen szülőfalujaiban tartóztatták le életében először. Pártom falciumegyei elnöke — mondja a távirat, — lehvívott a megyébe, hogy személyesen győződjön meg a terrortól. Soha életemben nem láttam olyan féktelen terrort, aminő ebben a megyében a szenátorválasztások alkalmából dühöngött. Akárcsak a középkori időkben, kénytelen voltam bujkálni a csendőrök elől és erdőkn és hegyi ösvényeken keresztül gyalogolni éjszaka, hogy eljuthassak szülőfalumba. Alig érkeztem meg azonban a faluba, nyomban letartóztattak és hiába való volt minden tiltakozásom, hét órán keresztül fogva tartottak, annak ellenére, hogy a katonai karhatalom parancsnoka is interveniált szabadlábra helyezésem érdekében. Ismerem az 1922-es és 1926-os hírhedt választások adatait. Keresztül értem hat részleges választási kampányt is, de soha életemben ilyen vadsággal nem találkoztam. Nem tudom, mi a véleménye minderről Jorgának, a miniszterelnöknek, de nagyon szeretném tudni, nem-e mozdul meg a bukaresti egyetem tudós rektorának a lelkiismerete a választási visszaélések hallatára.

A bukaresti lapok írják, hogy a botosani georgista lista vezetőinek Constantin Aratunak a királyhoz intézett táviratát, amelyben a szenátorjelölt közli, hogy őt és bizalmiférfiit brutalizálták a csendőrök, aki igen sok választót, közöttük egy volt tisztet is megverték. Az Adeverul a szenátorválasztásokról történt visszaélésekről írva közli, hogy a Craiova megye melletti falvakban a csendőrök puskatussal és bajonettel hatvan választót vertek meg.

A nemzeti parasztpárt saját bőrén tapasztalja a prémios rendszer „áldásait“

A Dimineata mai száma a választási visszaélések mellett élénken kommentálja a választások eredményét is és újból leszögezi, hogy a választási törvényt módosítani kell. A prémios rendszer igaz-

ságtalansága sohasem mutatkozott meg olyan erőteljesen, mint éppen a jelenlegi választásokon és egyre világosabb, hogy a prémium és a terror bármelyik kormány számára huszonnégy óra alatt meg tudja szerezni a kormányzáshoz szükséges parlamenti többséget. A lap rámutat arra, hogy a Maniu-kormány vezetés hibája éppen az volt, hogy a választási törvény módosítását elmulasztotta és nagy kérdés, vajjon lesz-e egyhamar újból alkalom egy demokratikus és igazságos választási törvény megalkotására. Kétségtelen, hogy a jelenlegi kormány semmiesetre sem fogja a prémios rendszer eltörlését javaslatba hozni s minden kilátás arra mutat, hogy egyhamar nem lesz az országnak megint demokratikus kormánya.

A nemzeti parasztpárt egyébként — írja tovább a lap — most a saját bőrén tapasztalhatja, hogy mit mulasztott el akkor, amikor érvényben hagyta a jelenlegi választási törvényt. A párt tagjai között máris nagy az elégedetlenség a választás eredménye miatt, különösen a régi párttagok miatt, akik a választások előtt és rossznéven veszik, hogy az erdélyi biztos helyeken nem jelölték őket és így olyan markáns vezérek, mint Mironescu és Madgearu kibuktak.

Meglepetésszerűen a kormány győzött a községi tanácsok szenátorválasztásán is

Ma zajlottak le a községi tanácsok szenátorválasztásai, amelyen a kormány olyan győzelmet aratott, amelytől alighanem ő maga is meg fog rémülni.

Lapzártáig az alábbi eredmények futottak be:

Kolozs megye: Kormánypárt 1018 (Simon Sándor), nemzeti parasztpárt 520 (Nemes Sándor.)

Háromszék: Kormány 159, magyar párt 81, nemzeti parasztpárt 9, georgisták 4.

Nagyküküllő: Kormány 673, nemzeti parasztpárt 223.

Alba: Disszidens liberálisok (Ioan Rusu Abrudeanu) 946, nemzeti parasztpárt 402, kormány 11, Averescu 13. A disszidens liberális jelölt kormánytámogatással került be.

Seben: Kormány 452, nemzeti parasztpárt 402, Averescu 56.

Naszód: Kormány 567, Lupu 18, Averescu 35, nemzeti parasztpárt 281, függetlenek 85, georgisták 10.

Szamos: Kormány 1307, nemzeti parasztpárt 576, Lupu 78, Averescu 32, georgisták 17.

Csik: Kormány 253, magyar párt 141.

Ezek az eredmények igazolják, hogy a választás harmadik etapján is precizen működött a terrorapparátus.

Dr. Sebestyén József lesz a kereskedelmi kamarák szenátora

Cluj-Kolozsvar, június 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Dr. Popper Ákos lemondása a kamarai szenátor jelöltségről igen jó hatást váltott ki a választók körében s Popper Ákosnak ezt a gesztusát általában a kisebbségi szolidaritás egyik igen szép megnyilatkozásának tekintik. Dr. Sebestyén József egyébként tegnap befejezte körútját, melyet a kamarai választók körében tett. Dr. Sebestyént mindenütt szeretettel és lelkesedéssel fogadták és biztosították róla, hogy rá fogják adni szavazatukat. Ilyenformán a kereskedelmi és iparkamara hétfői szenátorválasztásának eredménye ma már nem lehet kétséges: dr. Sebestyén József megválasztása biztosra vehető.

felmerülnie az egységes védekezés gondolatának.

Az, amit Romániában az utóbbi hetekben átélünk, a Zsidó Párt megalakulása és győzelme, tulajdonképpen nem egyéb, mint ennek a koncentrációra irányuló törekvésnek erőteljes és értelmes megnyilatkozása. Világjelenség ez ma a zsidóság körében és mindenütt, ahol nagyobb tömegekben élnek zsidók, meg kell történnie az erők egyesítésének. Ebből a szempontból nézve, valószínűleg történelmi szükségesség volt a

akár Kisenevben. Csak fokozatbeli eltérések vannak, az ok és az okozat mindenütt ugyanaz. Nem tudjuk, hogy belátható időn belül megvalósítható lesz-e a zsidó világkongresszus terve, de magát az eszmét kétségtelenül az idők kényszere dobta ki magából. Amit mi tehetünk s amit tennünk kötelesség, az, hogy legalább azon a területen, ahol élünk, igyekezzünk megvalósítani a zsidó erők koncentráálásának nagy ideálját, mert ez az egyetlen út, amely a gyógyulás felé vezethet.

Derüs epizódok a máramarosi zsidóság választási küzdelméből

Dr. Fischer József képviselő elmondja az Uj Keletnek a máramarosi választások és a zsidó tömegek hősiességének érdekes mozzanatait

Cluj-Kolozsvár, június 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). Ez alkalommal nem a választási terrortól fogunk írni Máramarossal kapcsolatban. A választásokkal együtt a keserű megpróbáltatások napjai is elmúltak és a máramarosi zsidóság lelkeiben a győzelem büszkesége kerekedett felül. A választási kilengések helyett mi is inkább a máramarosi választások hangulatát, színes momentumait elevenítjük fel olvasóink előtt.

Dr. Fischer József, Máramaros zsidó képviselője is kiheverte már az adáz választási küzdelem fáradalmait és mosolygó tekintettel beszélt a munkatársunknak ennek a küzdelemnek érdekesebb mozzanatait.

Pótadányomítás választási tréfából

— Vége van a nagy erőfeszítésnek és most már a harcnak derűsebb részletei tolnak előtérbe emlékezetemben, amikor visszagondolok a máramarosi választásokra. Ellenfeleink legfőbb propagandája a terrorhíresztelésben állott. Uccáról-uccára „házzól-járva járva kiabáltak: „Micsoda terror? ... Pedig a választások napjait csak enyhe kis nyomásokról lehetett beszélni. Már az enyhéset máramarosi értelemben véve. A választás előtti hatóság nyomást a szülési fájdalmakhoz hasonlítottam amelyek egyszerűen megszűnnek amikor végül lesz a választásoknak. Itt azonban egy kissé csalódtam, mert egy-egy jegyző és más vidéki hatalmasság, mindenáron be akarja bizonyítani, hogy a választások előtti fenyegetések komolyak voltak. Hogy példát említsék, az egyik községben — kiméletességéből most nem fogom megnevezni a községet — a jegyző néhány zsidó polgárra horribilis községi pótadókat vetett ki a parlamenti és a szenátusi választások közötti napokon, azzal a kategórikus felszólítással, hogy a kivetett adókat 8 nap alatt, végrehajtás terhe mellett, be kell fizetni. Hiszem, hogy ez csak választási tréfa és nem lesz arra szükség, hogy felsőbb helyről oktassák ki törvénytiszteletra a jegyző urat.

A „maschke“...

— A választási propaganda gazdag volt felemelő részletekben. Az egészséges és minden üzletkedéstől mentes zsidó szív és gondolkodás nyilatkozott meg a máramarosi falvakban. Ez a legfelemelőbb összes tapasztalataim között. Magában Sziget városában már sokkal inkább érezhetők az üzleti érdekek összekuszált szálaival és ezek a szálaik néha elnyulnak a várossal határos egyes községekbe. De nagyon elenyésző azoknak a száma, akiket ezek a szálaik ma még elválasztanak a zsidó egységtől. „Die maschkes Jidan!“ — ez az érett máramarosi nép ítélete ezekről. Sziget körüli községben történt — kiméletességéből ezt sem fogom megnevezni —, hogy az öregek langyosnak látszó magatartását, lelkes, derék fiaik eként jellemezték: „Leider, der Tate ist a Maschke!“ És ezeknek a Máramarosban annyira lesajnált elemeknek az a legfőbb tragédiájuk, hogy a „porec“ hiszi legkevésbé azt, hogy ők valóban a kormány mellett szavaztak. A választást követő napon elégtételtől ragyogó szemekkel mesélte egy lelkes szigeti zsidó: Epp most dobott ki a prefektus egy maschket azzal, hogy takarodjék, mert nem teljesítette kötelességét.

— Ezután kell megadnom az elégtételt a kidobott falusi atyafinak: én tudom, hogy igazi maschke volt. De nem tudom, elég lesz-e az én erkölcsi bizonyítvánnyom, mert hiheti-e egy tiszta érzelmű román egy besületes zsidóról azt, hogy elárulja saját népét?

A rabbi tanácsa

— Ez a bizonyítási kérdés nagy gondot okozott annak a néhány zsidó testvérünknek, akik mindenáron igazolni akarták kormányhűségüket. Hogyan bizonyítsák? — El is ment az egyik ilyen aggodalmaskodó a rebbehez, hogy tanácsot kérjen.

A rebbe, aki különben száz százalékos híve volt a zsidó listának, nagyon bölcs választ adott: „Azt, hogy a kormányra szavaztál, sehogysem tudod bebizonyítani. De azt, hogy nem a Zsidó Párt-ra, kétféleképpen bizonyíthatod: vagy úgy, hogy odaadod a választócédulát és akkor nem szavaztál vele, hanem esetleg másvalaki, vagy úgy, hogy magaddal visszahozod a szavazólapot, de azzal meg a porec nem ér semmit. Ezért a legegyszerűbb ut a zsidó lista.

— Én azt hiszem, hogy ezek után az ipse a zsidó listára szavazott és lemondott a bizonyítékokról.

Kortések és spiclik

— A választások előtt és a választások alatt a kormánypárt részéről valóságos korteshad vonult fel. Kortések és spiclik. Ezekről hemzsegett Sziget minden zuga. A pártiroda legrejtettebb helyiségében elég volt egy szót kiejteni ahhoz, hogy az ellentáborban — az ellentétekedések egész sora történnék meg. Persze a főkommandánsuk — Semmel Sándor — szintén elég máramarosi ahhoz, hogy ebből választási előnyököt csikarjon ki. A legszűkebb hírek jutottak a spiclik útján a kormánypárti főhadiszállásra, úgy, hogy a végén már maguk sem tudták, hányadán állanak. És lassacskán magam is rájöttem, hogy olykor-olykor a korteszubbony mögött is — zsidó szív dobog.

Ha már Jorga is héberül beszél

Egyik legderűsebb mozzanata volt a választási propagandának a plakátharc. Különösen szenzációs volt Jorga miniszter elnök hébernyelvű propaganda plakátja. Meg is jegyezte egy lelkes mizrachista: nagyszerű érv lesz ez képviselő ur, amikor a beszarábiai Tarbut iskolák héber oktatási nyelvvért kell sikraszállania. Ha már Jorga beszél héberül, akkor nekünk

zsidóknak, csak szabad szent nyelven beszélni.

— A plakátok tizezrével árasztották el a megyét. A lelkes barissziánusok főként az ellenfelek ablakait favorizálták a zsidó jelek falragasztásával. A közismert hitközségi titkár egy szép reggel arra ébredt, hogy nem akar virradni, összes ablakai tele voltak ragasztva a Zsidó Párt jeleivel. Sötét volt tőlük a szoba.

Az ifju gárda fogja megváltani Máramarost

— A máramarosi zsidó ifjuság példátlan lelkesedéssel vette ki részét a választási küzdelemben. A Ceiré Mizrahi, Barisszia, Sómér Gdud és az Aguda gárdái valamennyien fáradhatatlanok voltak. Ez az ifju generáció fogja megváltani Máramarost. És mintha a tulajdonos is érezték volna, hogy az Apel Dávidok, a Káhan Kálmánok és még sok száz más ifju lelkesedésében rejlik a legyőzhetetlen erő. Rendkívüli erőfeszítések történtek az ifjuság megnyerésére. És mert szép szóval, prédikációkkal nem ment, Apel Dávid három napig ült a rendőrségen egészen a választási aktus lezárásáig.

A Zsidó Párt lelkes gárdája

— Nem folytatom és nem térek ki ezúttal azoknak a nagyszerű teljesítményeknek a vázolására, amelyeket a Zsidó Párt vezetősége dr. Klein Arthurral, dr. Fried Ábrahámmal és Rothenberg Józseffel az élen és önzetlen, lelkes emberek egész sora fejtettek ki. Minderről hosszú kronikákat kellene írni, épp úgy, mint a visói vezetőkről, dr. Harsányi Jenőről és Sternfeldről, a majszini Herstig családról, nem is szólva a visói főrabbi valóban férfias és izig-vérig zsidó magatartásáról. Ezekről talán máskor. Komolyabb formában.

Az ősz folyamán tartják meg Woldemaras volt litván diktátor hazaárulási perének tárgyalását

London, június 6. A Morningpost kownói távirata közli, hogy Woldemaras volt litván diktátor hazaárulási perének tárgyalását az ősz folyamán tartják meg. Az ügyben a vizsgálat befejeztét nyert. A kilenc hónap óta letartóztatásban levő volt diktátor a vádirat szerint azért alakította a Vasfarkas elnevezésű politikai szervezetet, hogy az alkotmányos kormányt helyéről puccsal eltávolítsa és újra uralomra kerüljön Litvániában. Woldemaras ellen az ügyészség beigazoltak látja azt a vá-

dat is, hogy az utóbbi évek legtöbb litvániai politikai merényletnek szála az ő kezében futottak össze.

A hazaárulási per főtárgyalása után Woldemarasnak a legfelső alkotmánytörvényszék előtt kormányzati bűncselekményéért kell helyt állania. Azzal vádolják, hogy miniszterelnöksége idején az állampénztárból 50 ezer dán koronát vett fel s nem terjesztett elő elszámolást.

Litvániában rendkívüli érdeklődéssel várják a perek kimenetelét.

Június 9-én foglalkozik a mandatárius bizottság a Palesztina-problémák komplexumával

Genf, június 6. Június 9-én nyílik meg meg Genfben a Népszövetség permanens mandatárius bizottságának ülése, amelyen az angol kormányt dr. Drummond Shiels gyarmatügyi államtitkár és Mark Aitchison Young, a Palesztina-kormány főtájtára fogják képviselni. A mandatárius bizottság ezen az ülésen az 1930. évi brit-palesztina közigazgatás 1930. évi jelentésével is fog foglalkozni, valamint az 1930-ban kiadott Fehér Könyvvel és Macdonaldnak dr. Weizmannhoz intézett levelével. A mandatárius bizottság elé fogják terjeszteni ugyanakkor Sir Jon Hope Simpson jelentését. Hír szerint a brit kormány a mandatárius bizottság elé egy újabb összefogó dokumentumot terjesztett, amelyben az utóbbi évek politikai aktuálisát (Fehér Könyv, Macdonald levél, stb.) kommentálja és irányelveket állít fel a jövő angol Palesztina-politika tekintetében, elsősorban a Palesztina-

kölesön és az országfejlesztési tervvel kapcsolatban.

Válasz Simpson memorandumára

A Jewish Agency a maga részéről a mandatárius bizottság elé fogja terjeszteni szokásos évi jelentését, amelyben az Agency anélkül, hogy a politikai problémákat érintené, ismertetni fogja Palesztina teljesítményeit az elmúlt esztendőben; kulturális, közgazdasági, közegészségügyi és más területeken. A jelentéshez mellékelve lesz dr. Weizmannnak egy levele, azonfelül egy kimerítő válasz Jon Hope Simpson memorandumára.

Egyelőre nem lehet tudni, hogy az Agency milyen formában fog állást foglalni az utóbbi év politikai eseményeihez (Passfield-féle Fehér Könyv, Macdonald levele, országfejlesztési terv, stb.). Az a memorandum, amit a Jewish Agency válaszképpen szerkesztett a Fehér Könyvre és amelynek szerzője Leo-

Ne várjon sokáig

mert késő lesz és gyomorpanaszai betegségé fajulnak. Előzze ezt meg és használjon

Magnesium-Perhydrol-t

amely a gyomorégést, gyomor-fájdalmakat és székrekedést rögtön megszünteti

A fenti cikk tablettákban minden gyógyszerárban és drogueriában kapható!

Magnesium Perhydrol
E. MERCK, DARMSTADT

világhírű német gyógyszer-gyártó gyár készítménye!

Ragaszkodjanak az eredeti készítményhez!

nard Stein, hivatalosan még nem rült a mandatárius bizottság tagjainak kezébe, azonban e memorandum példányai magánúton már eljutottak bizottsági tagokhoz, tanulmányozásukból.

Peticiók öze

A mandatárius bizottság június 6. társaságain számos petícióval foglalkozni, amelyek Palesztinára vonatkoznak. Különös jelentősége azoknak a tanácskozássoknak, amelyek foglalkozni fognak általában egy dátum megszűnésének feltételeivel. népszövetségi tanács ugyanis megbízt a bizottságot, hogy ezt a kérdést tárgyalja és pedig azzal kapcsolatban, hogy 1932-ben a brit-kormány az I. mandatúmat fel akarja adni. A mandatárius bizottság vizsgálatai azonban meg fogják kísérelni ebben a kérdésben elvileg tisztázni a problémát, hogy egy mandatárius rezsim mikor végdik egy mandatárius területen.

— Berlinbe várják a román kereskedelmi tárgyaló bizottságot. Berlinben jelentik: A román kereskedelmi tárgyaló bizottság június 7-re várják a német birodalmi fővárosba, ahol hétfőn megkezdődnek a román-német kereskedelmi tárgyalások.

Félix

gyógyfürdő

A világ legolcsóbb fürdője

Kényelmes! Tiszta

Csodás hatású természetes hévíz!

Mindenféle reumatikus bántalmak és női bajok ellen. Csonttöréseknél.

Páratlan gyógyhatású

Ujjonnan átalakítva és modernül felszerelve.

Pensió 160 lejtől kezdve

Több zott a

A petróleum összes szondái

A munkások

Bucuresti-Bukarest, Kelet tudósítójától.) Man petróleumipar le... mában borzalmas... amely óriási méretei... világkatasztrófák bo... valja. Moimestiben... nagyobb petróleum... amely egy hatnégyze... en fekszik. Ezen... azon petróleum és... elhalmozva és a tel... egmodernebbül felsz...

Égő petróli szakában

Napokig tartó nyá... moimesti felett és a... káztak a levegőben... hatalmas mennydörgé... déket, rá azonnal... Következő percben... nyelvek nyaldosták... petróleumtelepbe be... elgyújtotta a legna... almozott 300 vagon... Steaua Romana eg... zetetét telefonon é... ekről. A következő... és az ország k... antón és vonaton ut... petróleumipar vezető... a az első percekben... zott. A kazánok es... egymással. A hatn... rület keresztül-kasu... petróleumfinomításho... ákkal. Az égő kazán... megáll omolnak ki a... k meg a csatornába... ot. Éjjel két órako... er világit az éjszak... zünk, a helyiség... atasztrófa színhelyén... álatoknál, de minden

Az égő kazánt herm... lágtól. A kazán tetej... edő van, a csöveket... petróleumot kivezet... et azonban katasztró... fel óra múlva a kaza... zók felrobbantják... apó lángok a többm... benzinkészletet f... metik.

A kazánok vasfalai... rtozatos hősegtől. Ez... gnak olvadni a kaz... gyan petróleum m... olyam fog leomolni a... eumfinomítóban het... zembeszállni a kate... netve visszavonják... robban a második k... rtozatos ereje, valam... g meggyújtja a tel... zánok petróleum... ennyiségű petróleum... nggal a hat négyze... en, borzalmas büzt é... ermelve ki, amely kil... alósággal fullasztja... ég lakói összepakolj... enekülni akarnak a

A híres „HE” gyógy

Sängeorz-Bai, ind. fontos vilákkal. tennis arenával. k... lokkal. — U

megnyitása

Dietikus konyhák. Elszolgálas. Két szig. dern étterem nyílt más he

kedvezmény

Nagy kereskedelmi városban közepes nagyságú, modern berendezésű
nyomdaüzem
kedvező feltételek mellett
ELADÓ
Cím: Matula festéküzlet, Oradea.

Több mint egy milliárd lej kárt okozott a moinești petróleumkatasztrófa

A petróleumkatasztrófa következtében a Steaua Romana társaság bizonytalan ideig összes szondáinál felfüggeszti a munkát. Villámcsapás következtében tűz martalékvá lett Európa legmodernebb petróleumfinomítója.

A munkások ezrei maradtak kenyér nélkül a katasztrófa következtében

Bucuresti-Bukarest, június 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Moinești-ben, a román petróleumipar legjelentősebb centrumában borzalmas katasztrófa történt, amely óriási méreteivel a legnagyobb katasztrófák borzalmait is túlszár-galja. Moinești-ben van az ország legnagyobb petróleumfinomító területe, amely egy hatnégyzetkilométeres területen fekszik. Ezen a telepen több ezer vagon petróleum és petróleumtermék van tárolva és a telep egyike Európa legmodernebbül felszerelt üzemének.

Égő petróleumciszternák az éjszakában

Napokig tartó nyári vihar vonult el Moinești felett és a villámcsapások sűrűn csapdák a levegőben. Egy pillanatban hatalmas mennydörgés reszketette meg a földet, rá azonnal irtózatossá indult. Következő percben már hatalmas lángok nyaldosták az ég peremét: a petróleumtelepbe becsapott a villám és gyújtotta a legnagyobb kazánban fel-talmozott 300 vagon petróleumkészletét. Steaua Romana petróleumtársaság vezetői telefonon értesítették a tör-téntről. A következő órákban a főváros-ból és az ország különböző részeiből vonatok és vonatok utaztak a helyszín-re a katasztrófa vezetői. A moinești tragé-dia az első percekben valóságos pánikot okozott. A kazánok csöveken közlekednek egymással. A hatnégyzet kilométeres terület keresztül-kasul van behálózva a petróleumfinomításhoz szükséges csator-nákkal. Az égő kazánból égő petróleum-csövek omlolnak ki a hálózatba és gyujt-meg a csatornáknak kigyózó petróleum-tárolókba. Éjjel két óraker valóságos lángten-nyelgés az éjszakában, a zápor nem áll meg a helyiség minden lakója a katasztrófa színhelyén segít a mentőmun-kásoknál, de minden hiába.

Felrobban a kazán

Az égő kazánt hermetice elzárják a kül-világtól. A kazán tetején hatalmas páncél-sínek vannak, az csöveket, amelyek a kazánból petróleumot kivezetik, elzárják. A kísér-let azonban katasztrófával fenyeget: egy óra múlva a kazánban felgyülemlt petróleum felrobbantja a kazánt és a fel-robbantásból felémésztesztével fenye-gesíti a környéköt.

Olvadnak a kazánok

A kazánok vasfalai olvadni kezdenek az erős hőstől. Ez azt jelenti, hogy el-kezdenek olvadni a kazánok és a több ezer vagon petróleum mint egy tüzes láva-áram fog leomlani a községre. A petró-leumfinomítóban hetven ember próbál megbeszárni a katasztrófával: ezeket a munkásokat visszavonják. Pár percre rá fel-robban a második kazán és a robbanás hatalmas ereje, valamint a borzalmas hő-gyógyítja a telepen levő összes kis kazánok petróleum tartalmát. Óriási mennyiségű petróleum ég magasra csapó lángokkal a hat négyzetkilométeres területen, borzalmas büzt és olyan füstfelleg-et kelt, amely kilométernyi körzetben elszívja a lakosságot. A köz-ség lakói összehajolják holmijaikat és menekülni akarnak a bekövetkező esemé-

nye elől. Hajnalban megérkezik Jurgea vármegyei prefektus és a tanguocnai, comenesti, lucesti és solonti petróleum-vidékek speciálisan felszerelt tűzoltóival az élén megkezdődnek a mentőmunká-latok. Reggel három vagon oltásra alkalmas kémiai összetételű hab érkezik meg az állomásra. Azonnal szekereken és teher-autókon szállítják a vegyületet a tűz szin helyére. Az emberi erő és tudomány meg-kezdte harcát a tűzkatasztrófával.

2000 vagon áru — egy milliárd lej kár

De már késő. Az éjszaka folyamán 2000 vagon nyersolaj, petróleum és benzin ég le, azonkívül teljes egészében el-pusztultak a vagonokat érő petróleum-finomító felszerelések. A kár meghaladja az 1 milliárd lejt. A Steaua Romana a

tűzveszedelem következtében bizonytalan ideig beszünteti a munkálatokat és mintegy ezer munkást bocsát el. A társaság, miután termékeit a petróleumfinomító ujjáépítéséig nem tudja feldolgozni, ösz-szes szondáiban leállítja a munkát. A kár biztosítás útján részben megtérül, mert a Steaua Romana meg nem határo-zott összegre biztosította vállalatát.

A tűzveszedelem következtében beálló munkabeszüntetés az államnak évi 100 millió lej, a községeknek 2 millió lej kárt okozott, azonkívül az egész község lakos-sága munka nélkül marad.

A munkálatok még napokon keresztül tartanak. Amikor e sorokat írjuk, még csak egy hatalmas kazán ég, mely azon-ban a felrobbantás veszélyével fenyeget egy 350 vagon nyersolajat és 300 vagon

Feloszlatták a magyar parlamentet

Julius 18-ra hívták össze az új parlamentet

Budapest, június 6. A képviselőház mai ülésének napirendjére az országos társadalombiztosító szanálási javaslata volt kitűzve, de a napirendet nem tárgyalták. Bethlen magyar miniszterel-

nök kért szót s bejelentette, hogy kor-mányzóik kézirata van nála, melynek is-mertetését kéri.

A kormányzó ebben az országgyűlést feloszlatja s mindkét törvényhozó tes-

Egy színes film szépségei

Június 6-án, szombaton és június 7-én, vasárnap a kolozsvári közönség nek alkalma lesz gyönyörködni az Opera Mozgóban egy színes film szépségeiben.

Ritka gazdag műsor:
1. A holnap szenzációja (Távolba-látás).

- 2. „Micki Maus“.
- 3. Koncert a hajófedélzeten.
- 4. Paramount hírmondó a leg-ujabb eseményekről.

A Távolbalátás filmjét, amelyet pénteken román előadásban mutat-tak be, szombaton és vasárnap né-met nyelvű előadásban, német sze-replőkkel és az amerikai „American Girls“ baletkar közreműködésével gyönyörű színesben mutatja be az Opera Mozgó.

petróleumot tartalmazó kazánt. A mentő-munkálatokat több ezer ember folytatja, köztük a szomszéd városokból kirendelt katonai csapatok is.

Feloszlatták a magyar parlamentet

Julius 18-ra hívták össze az új parlamentet

Budapest, június 6. A képviselőház mai ülésének napirendjére az országos társadalombiztosító szanálási javaslata volt kitűzve, de a napirendet nem tárgyalták. Bethlen magyar miniszterel-

nök kért szót s bejelentette, hogy kor-mányzóik kézirata van nála, melynek is-mertetését kéri.

A kormányzó ebben az országgyűlést feloszlatja s mindkét törvényhozó tes-

tületet július 18-án összehívja. A kéz-iratot a képviselők felállva hallgatták. Áttették a kéziratot a felsőházhoz is, ahol szintén ismertették a feloszlatast, amit a felsőház is tudomásul vett.

Egy rablóbanda meggyilkolt egy beszarábiai állomásfőnököt és kirabolta a vasuti pénztárat

Bucuresti-Bukarest, június 6. Ma dél-előtt a CFR vezérigazgatósága táviratot kapott a beszarábiai Vascauti községből, melyben jelentik, hogy az éjszaka folya-mán ismeretlen tettesek borzalmas ke-gyetlenséggel meggyilkolták az ottani állomásfőnököt, Dobra Dumitru. A táv-

irati jelentés szerinta gyilkosok az ablakon keresztül lepték meg az állomá-sfőnököt és hátulról közvetlen közelről agyonlőtték. A helyiségben az állomá-főnökön kívül egyedül egy Ciurei forgalmista tartózkodott, aki mikor látta a fenyegető veszélyt, a nyitott ablakon keresztül el-

menekült, azonban a gyilkosok a mené-külő tisztviselőre is rálőttek, de szeren-csére a golyók nem találtak. A pénztár-ban nem volt nagyobb pénzösszeg és így a rablógyilkosok kevés eredménnyel jár-tak, akiknek üldözésére egyébként kiren-deltek egy század katonaságot.

„A védtelen polgári lakosság kerül majd az első tűzvonalba a legközelebbi háborúban“

A chequersi találkozáson az angol miniszterek szóvá fogják tenni a német acélsisakosok breslaui szemléjét. Az angol munkáspárti lapok Németország gazdasági összeomlásáról

London, június 6. Mint az Uj Kelet je-lentette, Brüning és Curtius tegnap dél-után megérkeztek az angol fővárosba. Este a Foreign Office aranytermében, ahol évekkel ezelőtt a locarnói megegye-zés írásba foglalás után aláírásra került, Macdonald vaosorát adott a német minisz-terek tiszteletére. Az első felkötést Macdonald mondotta a királyné és Hin-denburch elnökre. Ezután Brüning vála-szolt. A két német miniszter a sajtó kép-viselői előtt tett nyilatkozatukban han-goztatták, hogy előre megállapított és ki-dolgozott terv és program nélkül készül-nek barátságos eszmecserére az angol miniszterekkel, melynek keretében őszinte és nyílt megbeszélésre várnak a két nem-zetet érdeklő problémák, köztük a leszerelés és a világgazdasági válság kérdései. Brüning és Curtius utaltak Németország helyzetének ismertetésével kapcsolatban arra,

hogy a nagyarányú munkanélküliség következtében a szociális biztosítás terhei nem sejtett magasságokba emel-kedtek

s hogy a helyzet azzal is kellően meg-világítható, hogy a birodalmi kormány két év alatt négyezer kísérletezett adó-emelésekkel a költségvetési egyensúly helyreállítása céljából s ezek közül 10 hónap alatt immár másodszer szükségren-delet útján. A miniszterek hangsúlyozták, hogy Németország eleget tett fizetési kö-telezettségének, de egyre leküzdhetle-nebb nehézségekkel találkozik az újabb fizetési esedékességek időpontjaiban.

Ma az Angliában hivatalos látogatáson levő német miniszterek elhagyták Lon-dont és elutaztak Chequersbe Macdonald-hoz.

London, június 6. Diplomáciai körökben azt hiszik, hogy az angol miniszterek szó-

vá fogják tenni az acélsisakosok breslaui szemléjét Brüning és Curtius előtt, han-goztatva, hogy a mostani helyzetben hely-es lenne a harcias handa-bandázástól való tartózkodás.

A munkáspárti lapok élénk színekkel ecsetelik a Németországot fenyegető gazdasági összeomlást,

amelynek első következménye lenne a 700 millió font névértékű külföldön elhelyez-tett kölcsönkötvény elértéktelenedése.

London, június 6. Henderson külügy-miniszter a Burge-féle alapítvány által rendezett előadást tartva, megrendítő színekkel ecsetelte a jövő háborújának borzalmait, mely a védtelen tömegek mé-zársulásának legviszatasztóbb orgiáiból fog állni.

Védtelen polgári lakosság kerül majd az első tűzvonalba, hogy kinos halált hal-jon a mérges gázoktól. A hadsereg és a hajóhad képtelen lesz őket megvédeni a tömeges légitámadásoktól.

Megvan győződve, hogy minden nép őszintén kívánja az általános leszerelést s annak megvalósítása esetén mindnyájan éreznek. hogy biztonságuk növekedett. Csak attól lehet tartani, hogy a népek nem fogják felismerni a jövő évi általá-nos leszerelési értekezlet alkalmával ki-

HOTEL LUVRU

BUCEURESTI, Strada Carol No. 4. (szemben a főpostával). Uj igazgatás alatt. Teljesen renoválva. Központi fűtés, hideg és meleg víz minden szobában.

Leszállított árak. Utazó urak és állami tisztviselők ked-vezményben részesülnek.

nálkozó ritka alkalmat.

A fegyverkezési verseny ma még meg-semmisíti a hatalmi egyensúly előnyeit. Az európai koncert csak egy fegyverszü-netet tart fenn ideiglenesen és halogatja azt az összezapást, melyről mindenki azt hiszi, hogy előbb vagy utóbb jönnie kell.

De a népek kezdik megérteni, hogy a világ békéjét nem a fegyverkezési ver-seny biztosítja s közeledik az az idő, ami-kor elképzelhetetlen lesz, hogy az orszá-gok vitáit ne a Népszövetség, vagy a hágai bíróság útján intézzék.

Epekövető

megszabadulhat! Epeköbántalmakban szenvedők ezrei kínolódnak és gyötörő fájdalommal, mert Prof. dr. Páter epe-kö elleni teáját nem ismerik. Viszont sok ezer ember köszönheti ezen kiváló gyógyteának teljes gyógyulását, mert bizalommal volt annak használatára iránt. Prof. dr. Páter epekö elleni teá-jának meg van az a tüneményes hatá-sa, hogy az epekövet feloldja, gyötörő és nyomasztó fájdalom nélkül válik ki az epekö és az epehólyag tisztulását idezi elő. Ezen tea használata nem ne-héz és nem körülményes. Minden epe-köbántalomban szenvedőnek haszná-lnia kell ezt a természetes gyógyszert, de legalább is kísérletet kell tennie, hogy áldásos hatását megismerje. — Prof. dr. PATER epekö elleni teája a megyeszékhelyek legtöbb gyógyszer-tárában és drogeriájában azonnal kap-ható, ahol nem lenne, ott a gyógyszer-rész kifejezett kívánságra az eredeti esomagolást néhány napon belül beszerzi. Minden eredeti esomagon a feltaláló törvényileg védett fényképe és aláírása látható. Levelezőlap útján a tea „Csillag” gyógyszerár Brasov, Hosszu uca 5. szám alatti lerakatától rendelhető. Nagybani lerakat: „Stan-dard” drogeria, Bucuresti I.

várjon sokáig
és gyomorpa-
ggé fajulnak. Előz-
száználjon
um-Perhydrol-t
morérgést, gyomor-
s székrekedést rö-
g-
eti cikk tablettákban
gyógyszertárban
ogueriában kapható!
Perhydrol
K. DARMSTADT
gyógyásztervegyé-
ár készítménye!
az eredeti készit-
ményhez!
atalosan még nem
rius bizottság tagjai
n e memorandum egy
unton már eljutottak
hoz, tanulmányozás
Petíciók öz-
us bizottság június
zamos petícióval fog-
melyek Palesztinára
llönös jelentősége
ácskozásoknak, amel-
nak általában egy m-
ésének feltételeivel.
nácus ugyanis meg-
nyog ezt a kérdést tar-
edig azzal kapcsolott
a brit-kormány az I-
akarja adni. A mar-
g vizsgálatai azon-
sérelni ebben a kérd-
táznai a problémát, ho-
us rezsim mikor vég-
táritus területen.
várják a román keres-
bizottságot. Berlin-
án kereskedelmi tárgy-
s 7-re várják a né-
osba, ahol hétfőn m-
mán-német kereskede-

Félix
yfürdő
g legol-
fürdője
Tisztá
atásu termé-
s hévviz!
matikus bántalmak
len. Csonttöréseknél.
gyógyhatás
kítva és modernül te-
szerelve.
0 lejtől kezdve

A híres alkalikus
„HEBE“
gyógyfürdő
Sängeorz-Bai, jud. Näsänd) új kon-
ortos vilákkal, modern stranddal,
ennis arenával, kiránduló automobi-
lokkal. — Ünneplés
megnyitása június 14.
Dietetikus konyhák, olcsó árak, pontos
szolgálat. Két szigorúan rituális mo-
dern étterem nyílt meg! Vasuti álló-
más helyben.
kedvezmény 50 százalék!

Károly király hazatérésének első évfordulója

Ki hozta vissza Károly királyt az országba?

Cluj-Kolozsvár, június 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Pontosán egy esztendővel ezelőtt, 1930 június 6-án, a kora délutáni órákban érkezett meg a kolozsvári repülő tere az a Fahrman-gép, amely négy évi bujdosás után visszahozta az országba az elűlőzött királyfit, Károly herceget. A herceg tábornoki egyenruhát öltött, fogadta a kolozsvári repülőezred tisztjeinek üdvözlését, lehajtott egy pohár pezsgőt és folytatta útját a főváros felé. A Kárpátok fölött kemény viharral kellett megküzdenie a történelem útjait taposó repülőgépnek, amelyet még pilótája is már-már elvesztettnek hitt. Este negyed tíz órák erős szürkületben szállt le a baneasai repülőterre a királyt hozó gépmadar. A kormányt értesítették a herceg megérkezéséről. A miniszterelnök Vaida Sándort bízta meg Károly fogadtatásával. Vaida a cotroceni palotába hajtatott, de nem találta meg itt a herceget, mire visszatért a miniszterelnökségre.

„Megjött Maniu ur”

Közben a herceg megérkezett a cotroceni palotába. A testőrség az uralkodót megillető tisztelgással fogadta. A herceg pihent egy keveset, azután telefonáltatott Maniu után. Az akkori miniszterelnök azonnal a palotába sietett. Itt Károly a következő szavakkal fogadta:

— Megjötttem, Maniu ur.

— Isten hozta, fenség.

— Azt hittem, hogy rosszul cselekszem, ha továbbra is távol maradok.

Uj fejezet Románia történelmében

Ez június 6-án éjszaka történt. Két nap múlva a parlament frenetikus óvációk közepette semmisítette meg a január 4-i aktust és az alkotmányt módosítva. Károly herceget Románia királyává kiáltotta ki. Uj lap, uj fejezet nyílt meg ezzel az ujkor Románia történelmében. Károly herceg odisszejára véget ért. Elnémultak az intrikák s elveszítették aktualitásukat azok a legendák, amelyek a bujdosó királyfi figurája köré szövődtek, távollétének négy esztendeje alatt és amelyek valóságos mithosszal övezték körül. S ahogy ma sem derült még teljesen világos ság azokra az okokra, amelyek öt esztendővel ezelőtt távozásra kényszerítették Románia trónörökösét, épügy megközelíthetetlen marad a nagy nyilvánosság számára hazatérésének igaz története is. És ha Károly király számkivetésének és visszatérésének hü története valaha is nyilvánosságra fog kerülni, ez csak akkor fog történni, ha a szereplő személyek már nem lesznek életben és már a történelemé lesz mindaz, ami ezzel kapcsolatosan végbe ment.

Június 8-án, hétfőn az egész ország ünnepli Károly király trónralépésének első évfordulóját. Érdekesnek tartjuk feleleveníteni ebből az alkalomból azokat a momentumokat, amelyek az idők során a Károly kérdéssel kapcsolatosan napfényre kerültek. Ezek a momentumok legtöbbször önkényesen kiragadott részletei annak a komplexumnak, amely ma Románia történelmének integráns részét alkotják. Hü képet a történelekről éppen ezért nem is adhatnak.

A történetek ismerői valamennyien meg-egyeznek abban, hogy nem annyira személyi, mint inkább politikai okok miatt vette kezébe Károly herceg 1925 decemberében a vándorbotot. Az akkori trónörökös és az akkori miniszterelnök: Bratianu Jonel között áthidalhatatlan ellentétek tátongtak. A trónörökös: energikus, határozott és kemény akaratú ember, teljes erejéből küzdött Bratianu Jonel mindenhatósága és az udvarra gyakorolt gyámködása ellen. A dokumentumok ezzel kapcsolatosan jellegzetes szóváltásról emlékeztetnek meg, amely Károly herceg és Bratianu Jonel között lejátszódott. Ferdinánd király súlyos beteg volt és minden pillanatban tartani kellett a fenyegető vég bekövetkezésétől. A miniszterelnök audienciát kért a trónörökösötől és több oldalra terjedő, sűrűn gépelt memorandumot nyújtott át neki.

Egy konfliktus története

— A sors akarata kifürkészhetetlen. Ebben a memorandumban megpróbáltam összefoglalni azokat a teendőket, amelyek Románia jövő uralkodójára várnak.

A trónörökös félre tette a memorandumot és a következő éles választ adta:

— Gondolkozzék, miniszterelnök ur, az ön teendői fölött. Ami engem illet, én nagyon is jól tudom, hogy mik az én teendőim.

— Állítólag — és ki tudná ezt kontrollálni? — ez a szóváltás a személyi kap-

csolatok beszüntetését jelentette a trónörökös és Bratianu Jonel között. Tény az, hogy 1925 decemberében a herceg Velenecéje utazott. Röviddel ezután felkereste Hiott udvari miniszter és eléje terjesztette aláírás végett a trónöröklési jogáról való lemondásról szóló nyilatkozatot. A herceg a nyilatkozatot aláírta. 1926 január 4-én Ferdinánd király könnyes szemmel kérte a koronatanácsot, hogy fogadják el a lemondást.

„Sulyos hiba történt”

A liberálisok és az averescánusok hozzá járultak, míg a nemzeti parasztpárt élesen akart tiltakozni, de Stere intervenciójára Maniu és Mihalache arra szorítottak csupán, hogy aggodalmaiknak adjanak kifejezést. Jorga volt az egyetlen, aki határozottan kijelentette:

— Sulyos hiba történt.

Következett 1926 júliusában Ferdinánd király halála és a régenstanács installálása. A régenesség különösképp Bratianu Jonel halála után lassan és fokozatosan elveszítette autoritását és midőn Sărăteanu foglalta el Buzdugan helyét, az anarchia jelei kezdtek mutatkozni. A kulisszák mögött pedig szakadatlanul folytak az előkészületek a herceg visszahozatala érdekében. Manoilescu, Iunian, Dinu Cezianu, Goga Octavian és Grigore Filipescu állottak a karlisták élén, valamint a hadsereg néhány vezető tisztje, első sorban Cihosky tábornok-hadügyminiszter, aki a krónika szerint minden egyes

katonai törvényt elküldött, vagy elvitte Párizsba, a számkivetésben élő hercegehez, hozzájárulás végett.

Ki hozta haza Károly királyt?

1930 június 6-án ért véget a herceg négyéves odisszejára. Sokáig élt a közvéleményben az a hit, hogy Károlyt a nemzeti parasztpárti kormány hozta vissza. Ma már azonban sokan tudják, hogy ez nem felel meg a valóságnak. A herceg saját maga határozta meg visszatérésének időpontját és arról csak a fent említett politikusok és katonatisztek tudtak. Ha a kormány akarta volna Károly visszatérését, úgy kétségtelenül nem tette volna ki egy repülőút életveszélyes kockázatainak Pénteken reggel indult el Károly herceg Münchenből és Maniu csütörtök délután értesült erről — Grigore Filipescutól. Azonnal tudomásra hozta a régenstanácsnak a herceg visszajövetelét és Samsonovici tábornok-vezérkari főnöknek. A csütörtökről péntekre és péntekről szombatra virradó éjszaka az összes erdélyi és beszarabiai hadtestek készenlétben állottak arra az esetre, ha valamelyik szomszédos államnak eszébe jutna fegyverrel avatkozni be a Románia történelmében bekövetkező változásba. Maniu nem hozta vissza a herceget, de nem akadályozta meg visszajövetelét.

Ennek a ténynek a fényében könnyebben megérthető a belpolitikai élet legutóbbi eseményei is.

Az amerikai gabonatözsdeken erősen olcsóbbodott a buza

A kanadai buzapool különös mozgalma

London, június 6. Az amerikai Farm Board az ótermesű búzával abbahagyta az intervenciót s ezért a gabonatözsdeken erősen olcsóbbodott a buza.

Az európai tözsdekre érkezett amerikai hírek szerint a Farm Board azért függesztette fel az intervenciót, mert az új búzával annál hatásosabban akar fellépni. Ezt a magyarázatot komolytalannak tartják Európában s inkább azt hiszik, hogy az intervenció beszüntetése egyúttal azt jelenti, hogy az idej-

termésnél nem fognak igyekezni az árak stabilizálására.

Ottawából jelentik, hogy a buzapool tagjai több kanadai államban azzal a követeléssel állottak elő, hogy a pool részére történő kényszereladások rendszerét egy évi időtartamra függeszték fel s engedjék meg a termények nyílt piacokon való eladását, vagy a pool szervezetei útján történő értékesítést.

Különösen Manitobában élénk ez a mozgalom.

Heghalt Hussein, Hedzsasz volt királya, a cionizmus legnagyobb arab ellensége

Jeruzsálemben szállítják a hedzsászi király holttestét

Jeruzsálem, június 6. Hedzsasz egykori királya Hussein, aki az utóbbi években száműzetésben élt Hedzsaszban és néhány nappal ezelőtt látogatába jött fiához, Abdullah merihez Transz-Jordániába, tegnap Anunanban meghalt. Már régóta gyöngéledik és a lapok egy alkalommal halálhírért közölték. A hír hamisan bizonyult. Hussein ismét jobban lett, de Anunanban néhány nap előtt visszasett és napokon át eszméletlenül feküdt. Husseinnal a cionista mozgalomnak esküdt ellensége szállott sirba. Hevesen tiltakozott minden alkalommal a zsidó

nemzeti otthon fölépítésének ideája ellen. Holttestét Jeruzsálemben hozzák és itt eltemetik.

Hussein Ibn Ali a hasimiták nemzetségéből származott és 78 évet élt. A török uralom idejében Mekka emirje és nagyszerifje volt. A háboruban Angliához csatlakozott és egy arab birodalom föltámasztása érdekében a britekkel barátságos egyezményt kötött. 1919—1924 között Hedzsasz királya volt. Fia Feisal résztvett a béketárgyalásokon és később Irak királya lett. Második fia, Abdullah Transz-Jordánia emirje lett. A hasimiták uralma

A PARIS MAJ 1931

Ezeregy éjszaka meséjének meg-
elevenedése. E
történelem és fő-
rajz. A legfenség-
sebb emberi tan-
mány.

MAJ-NOVEMBER

EXPOZITIO COLONIAL INTERNATIONAL

INTERNATIONAL

alatt megkísérelt arab konföderáció nem sikerült, ami Husseint nagyon elkésztette. Amikor 1923-ban a Kalifátust a törölték, Hussein kikiáltotta magát a összes mozlimok Kalifájává. Az a reménye azonban, hogy az egész izlám világ el fogja ismerni, nem valósult meg. Hussein később az angolok palesztinai mandátum-politikáját is támogatta, különösen a vességgel követelte azonban a Zsidó Nemzeti Otthon eszméjének a Palesztina-politikából való törlését. Nem akarta aláírni az Anglia által eléje terjesztett Anglo-Hedzsasz szerződést, mert a szerződés ismerte a Palesztina-mandátumot és Balfour-deklarációt.

Allandóan úgy nyilatkozott, hogy Anglia a háboruban egy független arab Palesztinát ígért neki. Angol részről ezt állítást többször megcáfolták. Amikor 1924-ben a hasimita dinasztia régi ellenfelei a vahabíták Ibn Saud vezetésével börtök Hussein birodalmába, Anglia sem leges maradt. Husseint legyőzték és 1924 októberében le kellett trónjáról mondania és Cyprusbba ment száműzetésbe. Minthogy fia sem tudta magát tartani vahabíták ellen, Hedzsasz királysága a szállott Ibn Saudra.

Hussein temetésére nagy előkészületek tesznek és holttestét Jeruzsálemben szállítják.

Balbó olasz légügyi miniszter csaknem halálos repülőbaleset érte

Róma, június 6. Balbo légügyi minisztert kevés híján könnyen végzetes válható repülőszerszencsétlenség érte.

A miniszter két tengerészeti géplőtával Capri szigetéről Rómába indult egy hidroplánon. A start után gép egyik uszótalpa levált s emiatt hidroplán egyensúlyát veszítve, süllyedni kezdett. Balbo és a pilótáulészekből uszva elérték a partot. Balbo arcán mellén, lábán sérüléseket szenvedett ezek azonban nem akadályozták meg abban, hogy más gépbe át ne szálljon és Rómába ne utazzék.

A fővárosban kihallgatáson jelentette Mussolininál s ismertette előtte repülőbalesetét. A kormányfő szerencsés kivánatait juttatta kifejezésre Balbo előtt megmeneküléséért.

COSMOS

(Dr. Szönyi Géza)

könyvterjesztő vállalatnál

CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND

8

a legjobb újdonságok a legelőnyösebb

szerezhetőek be.

Magyar sorozatok rendkívül olcsó ár

Orvosi és egyéb szakkönyvek, folyóirat

legjobb beszerzési forrása.

Az Encyclopaedia Judaica

erdélyi képviselője

CZINK, Cluj

A szan-
ezer m-
zuhant

A hétfői ne

Cluj-Kolozsvár, június 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Számos repülőkatás falvai repülőterén. ztközi repülőszöve-
dezi meg június melyre mintegy 36-
lentette be érkezé-
kapcsolatban a ko-
mény nagy repülő-
szerepelni a versen-
Ezek közé tartoz-
hivatásos légiakro-
összes belföldi és
versenyen szerepel-
ezelőtt érkezett B-

Itélet

Bergner Imre

Bucuresti-Bukare-
Kelet tudósítójától
ben már a védőbe-
és Turbatu hadbir-
ját is elmondotta a
deire. A védelem
neanu bukaresti és
lozsvári ügyvédek
zó Bergner Imre
el beszédét, amely
kezett, hogy a kolo-
csétlen véletlen
csak a kémkedési ü-
Elsőnek Focsinea
József fővádlott ár-
zonitani. Kalliss
való bűnrészesség v-
ség, bár bünnöské-
okok vannak, amely-
va. Kallissnak egyet
akarta eszközölni a
nek szabadlábrahel-
tudta, hogy konspi-
Plátáreanu véd-
dr. Fehér Dezső em-
mutatott arra, hogy
a vád egyetlen kor-
tudott felmutatni.
Imrét Aradi Viktor

Egy bud-
százkilóm-
és h

Budapest, június
telü autószerencse-
nap a hajnali órák
Egy ismert bu-
autójával nagy se-
gázolt egy helyet
aki olyan súlyosan
kórházban belehalt

Csütörtökön haj-
a Margit-hídtól a
utvonalon a Lip-
László harmincév-
bankettről hazatér-
ven-százkilométere
Az autó előtt keré-
ző körútrajra Ková-
őrfelügyelőhelyetté
huzamosan egy p-
bankigazgató nag-
Fiat-autója, ame-
László vezetett,
érte utol a kerékp-
előzni akart, azon-
az autó kerékei
hátsó részét. Az
volt, hogy a keré-
felvágódott az a-
ügyelőhelyettes fe-
pája és napvédője
pedig a hűtőn terü-
természetesen rögt-
azonban csak harm-
után állt meg.
A hajnali órák

Női, férfi ruhákat igen olcsón fest tisztít

CZINK, Cluj

A szamosfalvi repülőtéren kétezer méternyi magasságból lezuhant és szörnyethalt Bratescu bukaresti akrobata

A hétfői nemzetközi repülőverseny első halálos áldozata

Ciuj-Kolozsvár, június 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Szombaton délelőtt borzalmas repülőkatasztrófa történt a szamosfalvai repülőtéren. Megírtuk, hogy a nemzetközi repülőszövetség Romániában rendezte meg június 8-án kongresszusát, melyre mintegy 36 külföldi delegátus jelentette be érkezését. A kongresszussal kapcsolatban a kolozsvári repülőklub különösen nagy repülőrajdot rendez. A versenyre az ország különböző részeiből érkeznek repülők. Különös érdeklődés előzte meg néhány bukaresti repülőszönglör érkezését, akik légburavurokkal fognak szerezni a versenyen.

Ezek közé tartozik Bratescu repülő, aki hívatásos légiakrobata és mint ilyen, az összes belföldi és számos külföldi repülőversenyen szerepelt. Bratescu két nappal ezelőtt érkezett Bukarestből repülőgépen

és azóta treniroz a szamosfalvi repülőtéren. Ma délelőtt Bratescu meg akarta csinálni egyik hétfői számát: kétezer méter magasságból ejtőernyővel akart leugrani a repülőtérré. A légiakrobata Kolozsváron tragikus módon áldozatul esett hivatásának: repülőernyője nem nyílt ki és a szerencsétlen ember a kétezer méteres magasságból a produkciót végignéző tisztikar szemeláttára összeroncsolt tagokkal zuhant a földre.

A jelenlévők azonnal a szerencsétlen ember segítségére siettek, akik azonban már csak a beállott halált konstatálhatták. Bratescu halála óriási hatást gyakorolt a repülőverseny rendezőségére. A szerencsétlen embert ma éjjel hozzátartozói kivisíték Bukarestbe szállítják és ott katonai pompával temetik el.

Itélet előtt a bukaresti szovjet kémkedési per

Bergner Imre ártatlanságát hangoztatta kolozsvári védője

Bucuresti-Bukarest, június 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kommunista perben már a védőbeszéd is elhangzottak és Turbatu hadbíró-ezredes már replikáját is elmondta a védőügyvédek beszédeire. A védelem utolsó szónokai Focsineanu bukaresti és dr. Fehér Dezső kolozsvári ügyvédek voltak. Dr. Fehér Dezső Bergner Imre védelmében mondotta el beszédét, amelyben bizonyítani igyekezett, hogy a kolozsvári gyáros szerencsétlen véletlen folytán keveredett be csak a kémkedési ügybe.

Elsőnek Focsineanu beszélt, aki Kallis József fővádlott ártatlanságát akarta bizonyítani. Kallis ellen a cinkosságban való bűnrészesség vádját emelte az ügyész, bár bűnrészesség mellett csak gyanúok vannak, amelyek nincsenek bizonyítva. Kallisnak egyetlen bűne az, hogy ki akarta eszközölni a letartóztatott Kripernek szabadlábrahelyezését. Kallis nem is tudta, hogy konspiratív névvel szerepel.

Plátareanu védőügyvéd beszéde után dr. Fehér Dezső emelkedett szólamra. Rámutatott arra, hogy Bergner Imre ellen a vád egyetlen komoly bizonyítékot sem tudott felmutatni. A vádirat Bergner Imrét Aradi Viktorral való bűnrészesség-

gel vádolja, még pedig olyan formában, hogy Bergner állandóan fontos információkat juttatott Aradihoz, amelyek a kém-munkát elősegítették.

Dr. Fehér Dezső bizonyítani igyekszik, hogy Bergnernek nem volt tudomása arról, miszerint az információk milyen célt szolgálnak. Bergner Imrét, aki egy nagy iparvállalat vezetője, nem is lehet elképzelni kommunista kém szervezet tagjai sorában. Végül az ügyvéd védelem felmentését kérte.

Ezzel a védőbeszédet véget érték és következett az ügyész replikája. Turbatu ezredes, királyi ügyész replikáját azzal kezdte, hogy az összes védők igyekeztek a vádlottak cselekményeit jelentéktelenné összezsugorítani és főképpen a bíróság jóindulatára akarnak támaszkodni. Ezután az ügyész sorra veszi a vádlottak tetteinek boncolgatását. Elsőnek Hruska hadnagyról tesz említést, aki ellen a nála talált kártyák alapján igen súlyos bizonyítékok vannak bűnrészességét illetően. Cilly Ausländer az ügyész szerint bűnrész azért, mert tudatos kurirszolgálatokat végzett Bécs és Bukarest között, ugyanúgy Sajó és Bergner Imre is tudtak róla, hogy egy kém szervezetnek dolgoznak.

Egy budapesti bankigazgató autójával százkilométeres sebességgel robogott és halálra gázolt egy rendőrt

Budapest, június 6. Halálos kimeneti autószerencsétlenség történt tegnap a hajnali órákban Budapesten.

Egy ismert budapesti bankigazgató autójával nagy sebességgel haladva elgázolt egy helyettes rendőrfelügyelőt, aki olyan súlyosan sérült meg, hogy a kórházban belehalt sérüléseibe.

Csütörtökön hajnalban három óra felé a Margit-hídtól a Berlin tér felé vezető útvonalon a Lipót körúton Rihmer László harmincéves bankigazgató egy bankettől hazatérve mintegy kilencven-százkilométeres sebességgel haladt. Az autó előtt kerékpáron ment ellenőrző körúttára Kovács XXI. József rendőrfelügyelőhelyettes. A kerékpárral pár huzamosan egy piros taxi haladt. A bankigazgató nagy sebességgel haladó Fiat-autója, amelyet maga Rihmer László vezetett, a Klub-kávéház előtt érte utol a kerékpárt és a piros taxit és előzni akart, azonban ez nem sikerült és az autó kerekei elkapták a kerékpár hátsó részét. Az összeütközés oly erős volt, hogy a kerékpár utasával együtt felvágódott az autóra és a rendőrfelügyelőhelyettes feje az autó kereső lámpája és napvédője közé szorult, teste pedig a hűtőn terült el. A bankigazgató természetesen rögtön lefékezett, az autó azonban csak harmincegy méter csuszás után állt meg.

A hajnali órák járőkelői és a Klub-

kávéház pincérei futottak ki a szerencsétlenség színhelyére és a kávéházban azonnal értesítették a mentőket, ahonnan egy mentőkocsi pár perc múlva a helyszínre érkezett. Kovács Józsefet azonnal beszállították a Rókus kórházba, ahol megállapították, hogy koponyacsonttörést, gerinctörést, agyarázkódást szenvedett és két lába is eltört. Azonnal megoperálták, azonban a súlyosan sérült emberen nem tudtak segíteni és az csütörtökön az esti órákban meghalt.

Rihmer László bankigazgatót, aki a feleségével ült az autóban, előállították a rendőrségre, ahol azonnal kihallgatták. A bankigazgató azzal védekezett, hogy nem vette észre az előtte haladó kerékpárt, szabályosan akart előzni és csak mintegy negyven kilométer sebességgel haladt. A helyszíni szemle megállapította, hogy a bankigazgató védekezése nem állja meg a helyét és ezért Rihmer Lászlót őrizetbe vették.

Tűzvész pusztítja München egyik kávéház csarnokát. Münchenből jelentik: Évtizedek óta példátlan hevességtűz tűzvész pusztítja reggel óta a Glaspalast kávéház csarnokát. A tűzoltóság teljesen tehetetlen a több mint nyolc óraja dühöngő tűzvésszel szemben. A művészi és az anyagi kár felbecsülhetetlen. Számos régi nagytékni festmény elhamvadt a tűzben.

Rouge et Noir
egy tömény kölniviz, de
együttal vonzó parfüm is!

A Lady kölnivizek népszerűek, mert azokat kettős minőségben használhatja. Elsőrendű minőségű kölnivizek és amellett nagyszerű parfümök is. Rouge et Noir különösen híres bódító és megragadó parfümjéről, amely a nőnek akaratlanul is kihívó jelleget kölcsönöz, amivel csak növeli báját és elragadó voltát...

A lepecsételt üvegcsek garantálják a Lady kölnivizek tisztaságát és nem kerülnek többre, mint a kimérve eladott kölnivizek. Ajándékozási célokra speciális luxusüvegcsek is kaphatók.

Jockey Club
Perle de Paris
Rouge et Noir
Parisienne distillées par

Lady

Szigorított vámvizsgálatot rendelt el a pénzügyminiszter

Bucuresti-Bukarest, június 6. A pénzügyminiszter megdöbbentő rendeletet bocsátott ki a vámhivatalokhoz. A rendelet a határra érkező idegenek, vagy átutazó külföldiek csomagjainak átkutatására vonatkozik. A legutóbbi kormány uralma alatt került a román vámvizsgálat európai formák közé. Elmaradtak a mindennapi molesztálások, sőt az azelőtt elég gyakran előforduló visszaélések is megszűntek, vagy legalább megrikkultak. A beutazó idegen az utóbbi években nem érezte azt a vexaturát, ami a háboru utáni zavaros időkben oly kellemetlenné tette a Romániába való utazást.

A pénzügyminiszter rendeletében hiába keressük az Európa felé való orientációt, mert a határra érkező idegenek vagy hazautazó belföldiek csomagjainak átkutatására vonatkozólag a legszigorúbb intézkedéseket tartalmazza, de felhívja a vámellenőröket, hogy óvakodjanak molesztálni a közismert, tekintélyes és előkelő utasokat.

Az általuk személyesen ismert utasoknak csomagjait ne bolygassák meg, akikről tudják, hogy megbízhatók. Ellenben a határon gyakran keresztülvizsgálják mindenképpen gyanúsak, ezek egészen biztosan vám alá eső dolgokat rejtegetnek.

Felhívja a pénzügyminiszter, hogy csendőri karhatalmat vegyen szük-

ség esetén igénybe. Azt hisszük, hogy a csendőri karhatalom nélkül is el lehetett volna ezt a kérdést intézni, mert elég tapasztalata van már mindenkinek arra, hogy efféle rendelkezések sok visszaélésre nyújtanak alkalmat.

A rendelet lényegében a vámöröknek teljesen kiszolgáltatja az utasokat. Közismert tekintélyes utasok, valószerűleg tekintélyesebb román notabilitások, kik a molesztálásnak eddig sem voltak kitéve, ezután is zavartalanul utaznak majd, de meg fogják színlenni azok a kereskedők, akik üzleti ügyekben gyakrabban kénytelenek a közeli metropolisokba utazni.

— A francia tőkében meg van a hajlandóság a Creditanstalt iparvállalatainak megszervezésére. Párizsból jelentik: A francia tőkében meg van a hajlandóság a bécsi Creditanstalt utódállamkbeli iparvállalatainak megszerzésére. A lapok szerint a kormány a segítségnyújtást első sorban politikumnak tekinti. Gazdasági körökben érdeklődéssel figyelik a fejleményeket. Megállapítják, ha rövidesen valamely tranzakció nem biztosítja a vállalatok egészségleges életlehetőségét, ezek fennmaradása problematikussá válik s Közép-Európában még súlyosbodik a gazdasági válság.

Ezeregy éjszaka meséjének megelásvadása. Előttörténelem és főrajz. A legfensőbb ember tanmánya.

MAI NOVEMBER EXPOZITIO COLONIAL INTERNATIONAL

Arab konföderáció ne...
...seint nagyon elkeser...
...23-ban a Kalifást...
...n kikiáltotta magát...
...Kalifájává. Az a rem...
...y az egész izlám vil...
...nem valósult meg. Ha...
...ngok palesztinai ma...
...is támadta, különös...
...e azonban a Zsidó Ne...
...jének a Palesztina-po...
...sét. Nem akarta aláír...
...léje terjesztett Angli...
...st, mert a szerződés...
...tina-mandátumot és...
...t.

légiügyi miniszter...
...alos repülőbalesé...
...érte

6. Balbo légiügyi min...
...könnyen végzetes...
...rendszerűség érte.

két tengerészeti...
...szigetéről Róma...
...plánon. A start után...
...alpa levált s emiatt...
...súlyát veszítve, súly...
...s a pilótatisztek k...
...kat a pilótaülésekből...
...partot. Balbo arc...
...érüléseket szenved...
...nem akadályozták m...
...s gépe át ne száll...
...tazték.

kihallgatáson jelent...
...s ismertette előtte...
...A kormányzó szeren...
...tta kifejezésre Bal...
...léséért.

MOS

őnyi Géza)

szítő vállalatnál...
...REGELE FERDINAN

8

agok a legelőnyösebb...
...zhetők be.

rendkívül olcsó ár...
...szakkönyvek, folyóirat...
...szerzési forrása.

baedia Judaica...
...képviselője

IK, Clu

A Mizrachi a XVII. kongresszuson

Alábbi cikk a Mizrachi kongresszusi programját tükrözteti vissza.

Ujból kibontjuk a kék-fehér lobogót és a legszentebb célkitűzésekkel, a legszebb perspektívákkal indulunk Bazelbe: a 17-ik Cionista Világkongresszusra. A bennünket, az angol kormány oldaláról ért visszaélések, machinációk és ártaniakarások, melyek az utóbbi időben sorozatosan jelentek meg a zsidó élet horizontján, kissé ugyan megrendítették szervezetünk pillérjeit, ez azonban korántsem olyan tragikus, mint azt a saját fajtánkból kivált ellenfél a tömegekkel elhitetni igyekszik. A nagy kóosz, melyet a Fehér Könyv zsidó-ellenes tendenciája kiváltott, olyannyira deprimáló hatott, hogy képtelenség lett volna még ezek után azt hinni, hogy a cionizmus, a cioni lelkesedés prosperálhasson. De éppen az, hogy a Fehér Könyv megjelenése után rögtön intenzív munka vette kezdetét, bizonyítja a zsidó géniusz örökéletűségét és a mostani reneszánsz hallhatatlanságát.

Es ennek keretében indul mindegyik frakció, a maga módjaival, a maga eszközeivel a kongresszusra.

A Mizrachi, amely szintén a cionizmus égisze alatt működik, szintén saját programjával indul neki a nagy, jövőbevigó utra. Az isteni kinyilatkozással, a tradíciók szentségével és magasztosságával indul arra az utra, amely a biztos diadalhoz vezet.

Most azonban szent esküvel esküszünk, hogy nem moccanunk el onnan mindaddig, amíg kérelmünk, követelésünk százszázalékos eredményt nem fog elérni. Mert az utóbbi időben már észrevehetően látható volt, hogy a Mizrachinak a cionista szervezetben levő autonómiája mind jobban és jobban veszíti el az erejét. Az ellenálló képessége napról-napra alacsonyabb fokra kerül, amelynek a vége természetesen az lenne, hogy elveszítjük teljesen a talajt a lábunk alól. De még kellő időben vettük észre ezt a tendenciós folyamatot és fokozott energiával igyekszünk ennek élére vágni.

Mi Mizrachisták, akik a szent eszménként állandó harcot vivünk a szövetségben belül az összes frakciókkal, most a béke és áldásos munka kíséretében megvünk Bazelbe. Hosszu és sorozatos szomorú tapasztalatok után reagáltunk arra a felfedezésre, hogy egyáltalán nem célszerű ez az állandó perpatvar: ez az öngyilkosság. Módot kell találnunk végre arra, hogy egy bizonyos közös platformon össze találkozhassunk. Minden párt szempontjából tehát megfelelő megoldást nyernének az összes problémák, ha azt egy koalíciós executive intézné.

A legfontosabb és a legégetőbb elintézés ennek a közös exekutívának az életre hívása. Mert mindaddig, amíg ez nem lesz meg, nem remélhetünk nagy teljesítményeket a cionizmustól, mert az energiánkat nem produktív munkához használjuk fel, hanem szervezetünk lerombolására, leépítésére és végleges elzüllesztésére. Az állandó intrikák, gyanítgatások, amelyek legtöbbször szidalmakkal, de sokszor tettelegességekkel végződnek, ezek emésztik hasznavehetetlenül az erőnket. Ezt a férget ki kell irtanunk magunkból, mert ez halálosztó rém. Halaszthatatlanul fontos tehát a koalíciós executive megerősítése, amely a legnagyobb objektivitással intézné — minden részrehajlás nélkül — az összes pártok ügyeit.

Az állja irracionálitása is erős befolyással volt a rekonstruktív munka hanyatlására: nem szabad egy fejlődő országban ilyen bevándorlási politikát üzni. Nem okos és ami ennél is több: nem logikus és nem célszerű! Egy, a fejlődésben gyermekkorát élő országnak tökére, pénzre van szüksége! Nálunk azonban nem ez történt, hanem éppen az ellenkezője: a munkás osztályból rekrutáltak a bevándorlók 99 százalékát. Mi történik tehát? A tőke — félve az osztályharcától — nem kerül be az országba és máris eljuttottunk a válság mélypontjához.

PIERRE LOTI: KRIZÁNTÉM ASZSZONY. A távol Japán exotikus világába visz bennünket a nagy francia író, hogy könnyező tanui legyünk Krizántém aszszony meghatón bájos történetének. 246 oldal. Régi ár 82, új ár 27 lej, kötve. Küldje be bélyegben Lepagenak Cluj és a Lepage könyvkereskedés franko küldi. Kérje az árleszállítás jegyzékét Lepage-tól.

Nem erkölcsös és a Mizrachi eszmével merő ellentétben áll az a pedagógia, amellyel a gyermekek Palesztinában neveltetnek, pedig ez nagyon nagy kihatással van az egész cionista munkára. A zsidó érzésekkel rendelkező zsidó nem adakozik olyan alapra, amely nem a zsidó erkölcs bázisát, hanem az ellenkezőjét erősíti! Ez képezi nálunk Mizrachistáknál a legfontosabb momentumot! És, ha ezt nem tudjuk majd kivívni a kongresszuson, illetve a kongresszus által megválasztandó közös exekutívában, akkor — a legnagyobb sajnálattal bár — kénytelenek leszünk egy olyan utra térni, amely Mizrachi szempontból inkább célhoz vezet!

Ez semmiestre sem akar fenyegetés lenni! De, már legfőbb ideje, hogy tisztába jöjjünk magunkkal és azzal is, hogy

vajjon módjában áll-e a cionista-organizációnak olyan autonómiát biztosítani a kebelében a Mizrachinak, amely — ha meg van — a Mizrachi minden egyes mozzanatában új, fokozott életnedvet képes bevinni. Mert a Mizrachi rohamosan halad a tönk felé és ha ez tovább is így megy, akkor eljutunk oda, ahová semmiképpen sem akarunk.

Dióhéjba foglalva: munkateljesítményünkkel relative követeljük egy kolóniák számarányát, valamint egyéb megnyilvánulásoknál is megfelelő helyet biztosítani a Mizrachi részére. A nevelés pedig tradicionálisan történjék, nem pedig egyes frakciók idevágó ideológiája szerint. És ezt csakis egy közös exekutíva megválasztásával érhetjük el, amelyben minden párt kellőképpen reprezentálva legyen. Ennek a keretében indulunk Bazelbe a 17-ik kongresszusra és ennek a segítségével fogjuk elérni: Erec Jisrael löám jisrael al-pi toráh-jisrael!

Eisner Emil (Nagyvárad).

Vizsgálat indult meg több hazai posztógyár ellen,

mert állítólag gyengébb minőségű szövetett szállítottak a katonaságnak

Bucuresti-Bukarest, június 6. A kormány gazdasági bizottsága tegnap délután ülést tartott, amelyen mindenekelőtt több hazai posztógyár ellen vizsgálat megindítását határozták el, mert gyengébb minőségű szövetett szállítottak a katonaság részére. Azután az ezei termés értékesítése képezte a tanácskozás tárgyat. A kormány felhatalmaz-

ta Románia londoni kereskedelmi attaséját, hogy az erre vonatkozó londoni nemzetközi konferencián az országot képviselje. Foglalkozott a bizottság az autonóm utak pénztárának felosztásával is és ehhez hozzájárult. Végül a cadilateri telepések tüzfelfalását beszélték meg.

Rejtélyes körülmények között meggyilkoltak egy német lányt Párizsban

Párizs, június 6. Titokzatos gyilkosság felderítése foglalkoztatja a berlini és párizsi rendőrség bünyügyi osztályát. Néhány nap előtt egy párizsi szállodában rejtélyes körülmények között meghalt Hutmman Vilhelmina 22 éves berlini nő.

A fiatal német lány a múlt hét elején jött Genfből Párizsba, ahol egy levelet kapott Berlinből, egy férfitől, akivel két nappal később találkozni akart. A randevuról a késő esti órákban tért vissza a szállodába, ahol bezárkózott szobájába. Minthogy másnap délutánig nem mutatkozott, felnyitották a szobát s az ágyban holtan találták meg a fiatal leányt.

A szája habos volt s az ajkai sárgászürke színűek. Az orvos elrendelte a

holttest felboncolását, amelynek alapján a legnagyobb meglepetésre azt állapították meg, hogy a lány természetesen halállal mult ki tüdőbaj következtében. A holttestet eltemették.

Tegnap aztán váratlan fordulat állott be az ügyben. Jelentkezett a szálloda szobalánya, aki előadta, hogy a leány nem egyedül tért vissza a találkáról a szállodába, hanem egy férfi is volt a társaságában. A férfi később egyedül távozott el a szállodából.

A szobalány előadása és egyéb gyanúok alapján elrendelték a lány holttestének exhumálását. A berlini rendőrség most azon fáradozik, hogy előkerítse azt a férfit, akitől a lány levelet kapott s akivel azután találkozott is

Felkérezkedett az autóra, agyonlőtte a vezetőjét — azután napokig autózott kedvesével

Stuttgart, június 6. Kegyetlen ravasz sággal végrehajtott rablógyilkosság foglalkoztatja Stuttgart lakosságát. A város egyik Steiner nevű ismert kereskedője pünkösöd előtt teljesen egyedül kirándulásra ment autóján a közeli Freudenthalba.

Az országúton hirtelen megállította egy jól öltözött férfi, aki arra kérte a kereskedőt, hogy vegye fel a kocsijára, mert ő is Freudenthalba igyekszik. A kereskedő udvariasan eleget tett az ismeretlen ember kérésének és maga mellé ültette. Egy adott pillanatban, amikor az autó a freudentshali erdő közelébe ért a vendégutas hirtelen hátulról agyonlőtte a kereskedőt, aki azonnal holtan bukkolt le az ülésen. A merénylő erre megállította az autót, a holttestet kiemelte, ruhája zsebéből levette az összes értéktárgyait, közöttük pénztárcáját, száztöven márkával, majd a holttestet az erdőbe vonszolta, ahol elásta. Ezután visszatért az autóhoz, amelyet ettől kezdve kedvesével együtt napokig használt. Egyizben elfogyott a benzín

a gépkocsiból és ekkor egy freudentshali garázsban akart új benzint felvenni. Az eltűnt kereskedő családjának feljelentésére ekkor azonban már folyt a nyomozás és a garázsban így terelődött a gyanu rögtön a kereskedő autójával jellegző férfire, akit barátójával együtt előállítottak a csendőrségen. Rövid vallatás után beismerte tettét, elmondta, hogy Hachenmayernek hívják, soffőr és előre megfontolt szándékkal hajtottá végre a rablógyilkosságot. Letartóztatták.

Csak arra hívjuk fel b. figyelmét, ha a gyomor, vese vagy hólyag bántalmái vannak, úgy igyon

PAPTAMÁSI „LITHYNIA“

ásványvizet, mert ezen betegségeknek ez az egyedüli biztos gyógyszere.

Kapható mindenütt!

A M E M BERETVAKREM
ELONYEI
BŐSÉGÉS HAB-KIMÉLI A PENGET HIGIENIKUS. — GAZDASÁGOS

ADAPAB KAPNATO AZ OSZTE...
PROBALJA KI, HOGY MEGGYOZODHESSEN...
VEZÉRKÉPVISELET: M. MARGULIUS BUCURESTI SMARDANA

SPORT

Frontban a kolozsvári csapatok

Összes csapataink játszanak ma és hétfőn. Ma országos munkásválogatott — Kolozsvár válogatott.

Cluj-Kolozsvár, június 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). A ma délutáni munkásválogatottat a TMTE, az UDR., a szatmári Törekvés, a BMTE s a KMSC legjobbjából állították össze. A csapat játéka elé nagy érdeklődéssel nézünk, mert a munkás csapatokat általában nem ismerjük és így érdekes lesz az összeheseket együtt látni. A munkás csapat ellen egy kolozsvári kombinált szerepel, melynek összeállítása a következő: Micu (R), Krieshoffer (R)—Havas (Haggibbor), Vertan (R)—Dobosan (U)—Baba (U), Abrudan (U)—Costin (R)—Istvánffy I. (R)—Poklosy (KAC)—Baciu (U).

A munkásválogatott felállítása a következő:

Tanisztra (Temesvár), Kinizsi (Kolozsvár)—Molnár (Temesvár), Holtz (Szatmár)—Rotsing II. (Kolozsvár)—Moravetz (Temesvár), Bálint (Brassó)—Jelenik (Szatmár)—Stockschlager (Temesvár)—Juhász (Resica)—Buza (Temesvár).

Tartalékok: Tosa és Rotsing KMSC és Zalányi (Torda).

A mérkőzést ugyancsak munkásbíró, a kitűnő Fövényi vezeti.

A meccs előtt a CFR mutatkozik be a KMSC csonka csapata ellen.

Hétfőn a TMTE, melynek öt játékos a mai válogatottban szerepel, kiegészítve csapatát, az Univerzitateával mérte össze erejét.

A Haggibbor ma Marosludason szerepelteti egy kombinált csapatát a Viktória ellen, holnap pedig komplett első csapatával a Spártával mérkőzik Szamosujváron.

A KAC Besztercén a Glória jóképességű együttesével játszik.

Ma délután 5 órakor vízipóló-mérkőzés a Haggibbor és a Románia csapatai között.

A budapesti Vasasok, miután Aradon izgalmas, szép mérkőzés keretében 4:4 arányban végeztek az AAC—Olimpia kombinált ellen. Brassóba rándultak át, ahol a Brasovia és IAR csapataival játszik.

Ma játszik le az országos döntő első fordulóját. A Crisana, az északi ligabajnoka, ma játssa középdöntő mérkőzését a Brasovia csapatával, amennyiben nem döntenének a HTV-nak a Brasovia mérkőzés ellen beadott óvásáról. A második mérkőzés Ploestiben játszódik le a Praha és a déli ligabajnoka, az UDR között.

A bécsi európai kardbajnokság versenyzői Budapestén. Ma a MAC és a RAC rendezésében nagyszabású nemzetközi versenyt rendeznek Budapestén, melyen részt vesznek a bécsi kardbajnokságok versenyzői is. A versenyen egy valóban a világ legjobb vívói találkoznak a magyarok utólrhetetlen kvallítás vívógárdájával. A mérkőzések világsport érdeklődési központjában állanak, mert az olaszok, akik csufos versenget szenvedtek Bécsben, nyilván reváns gondolatával indulnak a versenyen.

HIC

Az UJ KELET az bányási zsidó Főszerkesztő: Felelős szerkesztő Bukaresti Hátszerg Ernő. Cikkeink utánnyo megjelöléséve

— Lapunk legköze eső hivatalos ünnepe a rendes időben je

— HÉTFOŊN A KASZÜNET. A K... inspektorátustól... formáció alapján... általános munkas... ri vállalatok, sem... dák nem dolgozhat... tura szintén híva... nemzeti ünnepra... általános munkas... ebből az alkalomb... hogy lakóházaikat... fel.

— Egy részeg en... tivnek adta ki me... támadott két urias... lentik: Tegnap este... ház előtt furcsa i... negyven év körüli... uccában megállítot... azt mondta nekik... elfogatási parancsa... észrevették, hogy a... ezért ott akarták h... tiv hajuknál fogva... az uccán. A két as... tott, mire rendőr s... ekkor kiderült, hogy... tiv, hanem egy rés... nem akarta megmo... előállította. Az ucc... indították az eljár...

Az új... Ga... ? ?

—Csöd előtt a v... cirkusz. Berlinből... Hagenbeck-cirkusz... anyagi zavarokba ju... lajdonosai, a Hage... kérték az állami és... hogy az állatkertne... ügyeinek szanalásá...

— Akinek gyomo... van szüksége, aki... ben és tultengő b... teljes gyógyulást ta... silag ajánlott Magi... irás szerinti Magi...

— Napoleon kiáll... tik: Junius 18-tól... melletti Austerlitzbe... verte az osztrák és... poleon-kiállítást ren... közlekedésügyi mi... látogatói számára... kedvezményt biztos...

— Orvoskamarai... megveit orvosai kam... az orvos urakat, ak... vár város területé... folytatnak, hogy az... kötelező rendelkezé... vosi kamarába hala... zanak. Mindazon or... cialista címet igény... hogy az orvosi kam... gében (Börgyógyás... 10. 11., vagy legké... 8 óra között megjel... ügyi törvény 543—5... ben a szükséges or... hogy megfeleljen a... melyeket a törvény... nyérésére előír. A t... magánorvosok a spe... esetben használhat... sák, hogy a törvény... történt életbelépésé... is 5 év óta kizáról... latot folytatnak Az... sági díja 360 lej, n... pénztárnokánál: Dr... (Börgyógy. klinika)... Tataru, az orvosi k...

HIREK

Az UJ KELET az egyetemese erdelyi és bánási zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszeg Ernő, Str. Cobălcescu 54
 Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Lapunk legközelebbi száma a közbeszó hivatalos ünnep miatt szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

— **HÉTFŐN ÁLTALÁNOS MUNKASZÜNET.** A kolozsvári munkaügyi inspektorátustól szerzett hivatalos információ alapján közöljük, hogy hétfőn általános munkaszünet lesz. Sem az ipari vállalatok, sem az üzletek, sem az irodák nem dolgozhatnak. A rendőrprefektúra szintén hivatalosan közli, hogy a nemzeti ünnepre való tekintettel hétfőn általános munkaszünet lesz és felkéri ebből az alkalomból Kolozsvár lakosait, hogy lakóházaikat zászlókkal díszítsék fel.

— Egy részeg ember Zágrábban detektívnek adta ki magát és az uccán meg-támadott két uriaszonyt. Zágrábról jelentik: Tegnap este a zágrábi City-kávéház előtt furcsa incidens történt. Egy meggyevén körül ember a Palmoticeva utcában megállított két uriaszonyt és azt mondta nekik, hogy detektív, akinek elfogatási parancsa van ellenük. A nők észrevették, hogy az ismeretlen részeg és ezért ott akarták hagyni, mire az áldetektív hajuknál fogva vonszolni kezdte őket az uccán. A két asszony segítségért kiáltott, mire rendőr sietett a helyszínre és akkor kiderült, hogy a támadó nem detektív, hanem egy részeg munkás. A nevét nem akarta megmondani, mire a rendőr előállította. Az uccai támadó ellen megindították az eljárást.

Az ünnepelt Gabbo

???

— Csőd előtt a világhírű Hagenbeck-cirkusz. Berlinből jelentik: A világhírű Hagenbeck-cirkusz Altona-Stellingben anyagi zavarokba jutott. Az állatkert tulajdonosai, a Hagenbeck testvérek arra kérték az állami és községi hatóságokat, hogy az állatkertnek adjanak olesó hitelt ügyeinek szanálására.

— Akinek gyomorzaravara orvosságra van szüksége, aki savanyu felbőffögésben és túltelgő béleljedésben szenved, teljes gyógyulást talál a 25 év óta orvosilag ajánlott Magnesium Perhydról előírás szerinti használata által.

— Napoleon kiállítás. Berlinből jelentik: Június 18-tól július 29-ig a Brunn mellett Austerlitzben, ahol Napoleon megverte az osztrák és orosz seregeket, Napoleon-kiállítást rendeznek. A csehszlovák közlekedésügyi minisztérium a kiállítás látogatói számára 33 százalékos utazási kedvezményt biztosított.

— Orvoskamaraik közlemény. A kolozsvári orvosi kamara elnöksége felkéri az orvos urakat, akik a megye és Kolozsvár város területén orvosi gyakorlatot folytatnak, hogy az egészségügyi törvény kötelező rendelkezése értelmében az orvosi kamarába haladéktalanul beiratkozzanak. Mindazon orvos urak, akik a speciálista címet igénybe veszik, felkéretnek, hogy az orvosi kamara hivatalos helyiségében (Börgyógyászati klinika) f. hó 9., 10., 11., vagy legkésőbb 12-én d. u. 6 és 8 óra között megjelenjenek és az egészségügyi törvény 543—564. szakaszai értelmében a szükséges okmányokkal igazolják, hogy megfelelnek azon követelményeknek, melyeket a törvény a speciálista cím elnyerésére előír. A törvény 562. sz. szerint magánorvosok a speciálista címet csak az esetben használhatják, ha igazolni tudják, hogy a törvénynek 1930. júli. 14-én történt életbelépését megelőzően legalább 5 év óta kizárólag speciálista gyakorlatot folytattak. Az orvosi kamara évi tagdíja 360 lej, mely összeg a kamara évi tagdíjának: Dr. Pop Leonida urnál (Börgyógy. klinika) lefizetendő. Prof. C. Tataru, az orvosi kamara elnöke.

A Do X. végiglátogatja a dél-amerikai partok mentén fekvő városokat

Egy hétig marad Natal kikötőjében az óriásrepülőgép

Berlin, június 6. A Do X. óriásrepülőgép a Zöldfoki szigetektől Fernando Noronhaig terjedő óceánrepülő útján 1429 tengeri mérföldet 1700 liter benzinnel felhasználásával tett meg. Átlagos sebessége 175 km. volt óránként. Üzemanyagpótlás után a gép elhagyta Fernando Noronhat és mintegy két és fél órai ut után elérte a braziliai Natalt, ahol a hatóságok Christiansen vezetőpilotát és a gép személyzetét ünnepélyesen fogadták. A Do X. rádióállomá-

sa az óceánrepülő ut második felében nem volt összeköttetésben sem gőzzel, sem parti állomással, úgy, hogy érkezésének időpontját Natalban pontosan nem tudták. Emiatt a fogadó-bizottság inspekción szolgálatot vezetett be a gép érkezésekor mégis volt fogadtatás és üdvözlés. Valószínű, hogy a Do X. egy hétig Natal kikötőjében marad s az után utra kel a délamerikai partok mentén fekvő városok meglátogatására.

— **MEGSZAKÍTÁS NÉLKÜL FOLYNAK A KONGRESSZUSI DELEGÁTUSVÁLASZTÁSOK.** Az E. ZS. N. SZ. kolozsvári helyiségportja közli, hogy a kongresszusi delegátusválasztások reggel 9 órakor kezdődnek és délután 6 óráig megszakítás nélkül folynak.

— Utolérhetetlen és világcikk a Stollwerck tejkaramella.

— A határszáron kötött házasságot az ifju pár, azután külön-külön a maga országába utazott. Newyorkból jelentik: Különös házasságot kötöttek Detroit közelében, az Egyesült Államok és Kanada határán. A Detroitból Windsorba vezető hid közepén folyt le az esküvő, amit sok ezer ember nézett végig. Crude vőlegény a határ amerikai részén, a menyasszony a kanadai részén állt. Az amerikai hatóságok ugyanis nem engedték meg, hogy a házasságot amerikai területen kössék meg, mert a menyasszonynak nem volt bevándorlási engedélye. Sőt azt sem engedték meg, hogy a határt egy lépéssel átlépje, ezért csak karját nyújthatta ki és úgy húzhatta vőlegénye ujjára a jegygyűrűt. A vőlegény viszont Kanadában nem köthetett házasságot, mert első feleségétől Mexikóban vált el és a kanadai törvények értelmében a válást Kanada nem ismerte el. Azonkívül nem amerikai polgár, tehát nem követelhette az amerikai hatóságoktól, hogy menyasszonyát, illetve az esküvő utáni feleségét amerikai területre engedjék. Az esküvő tehát a határvonalon folyt le. A szertartás után a feleség Kanadába, a férj pedig amerikai területre volt kénytelen távozni. Amikor megkérdezték a férjet, hogy mi a terve a jövőben, kijelentette, fontos, hogy megesküdhetett, az ügyet majd valahogy elintézi.

— **Doktorraavatás.** Kepecs Samut, a kolozsvári Tarbutheum liceum volt növendékét a prágai egyetemen az orvostudományok doktorává avatták. Kepecs Samu doktorraavatása egy törekvő fiatalember nehéz középiskolai karrierjét fejezi be, aki a külföldre üldözött zsidó diákok kálváriáját járta végig és az Erdélyi Zsidó Diáksegélyezővel a háta mögött fejezte be tanulmányait.

Az ünnepelt GABBO

???

Június 8-án az Opera Mozgóban

Elsősorban bizalom szükséges ahhoz, hogy kockáztassunk 100 lejt egy sorsjegyre, vagy esetleg még több 100 lejt. Miután az elmúlt évben a Zsidó Kórházak Sorsjátéka azonnal készpénzben kifizette a több, mint hárommillió lejt kitevő nyereményeket — szerencsét hozva sok szegény háznak — ez a magyarázata annak, hogy most, amikor megkezdődött ugyanennek az emberbaráti egyesülésnek újabb sorsjátéka, — kétmillióhatszáz ezer lej nyereménnyel, — máris hatalmas érdeklődés mutatkozik és napról napra érkeznek a rendelések száza a Zsidó Kórházak Sorsjátéka Központi Irodájához (Cluj, Piața Unirii No. 20.) Kockáztasson Ön is legalább 100 lejt és rendeljen hamarosan egy sorsjegyet, amely Önnek szerencsét fog hozni. (Huzás október 5-től november 3-ig). *Utánvételes szállításhoz is csak 100 lejbe kerül portóköltéssel együtt egy sorsjegy.*

NAPROL-NAPRA

A hírszolgálati irodák nemzetközi kongresszusa hétfőn kezdődik a magyar fővárosban. Huszonnyolc államból 34 delegátus és 12 hölgy érkezését jelezték. A nyugat felől érkező kiküldötteket és hozzátartozóikat a Zsófia termeszögös vasárnap Bécsből hozza Budapestre. A kongresszus tanácskozási öt napon át foglalkoztatja a Gellért-szállóban. A kormányzó is fogadni fogja a kongresszus résztvevőit s tiszteletükre a külügyminiszter bankettet, a miniszterelnök pedig teát ad. A kongresszuson összesen 28 állam képviselteti magát.

Anglia és Közép-Európa között nyári autóbusszjárat indult meg. Az autóbussz minden három hétben indul és utja két hétig tart, mert az utvonalon alkalmat nyújt utasainak a közbeszó országok legérdekesebb városainak meglátogatására. A kocsi a kényelem minden eszközével fel van szerelve. Toalettfülke és acetilén-konyha is van rajta. Hajtóereje 95 lóerő.

Csikágó pénzügyi csőd előtt áll. A napokban eldőlni fog, hogy segít-e rajta Ohio állam, vagy sem. Ha a segítség elmaradna, a város kénytelen szelne ereszteni tűzoltóságát és rendőrségét, mert nem tudja őket fizetni.

A sarkkörtenger jégpáncélja alá merészkedő Nautilus búvárhajó sarkvidéki útja alatt a következő rövidhullámhosszokon fog rádió-adásokat eszközölni: 5525, 5555, 6620, 8290, 8450, 11.050, 11.110, 13.240, 16.580 kilóherz.

— **A WIZO TAGJAIHOZ!** Felkértek annak közlésére, hogy a WIZO, mint olyan nem vesz részt a kongresszusi választásokban és így sem a klálcionista listán szereplő dr. Róth Dezsőné, sem a revizionista listán szereplő dr. Abrahám Józsefné nem hivatalos WIZO-jelöltek. A WIZO tagjai tehát saját meggyőződésük szerint szavazzanak.

* Román, angol, francia, német, magyar, olasz, csehszlovák, szerb, horvát fordítások, (levelek, tudományos, műszaki, stb. munkák) gépbetűtípus, másolás, sokszorosítás dr. Mandel Fordító Irodában, Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului 12.

— **Megalakult az új belka kormány.** Brüsszelből jelentik: Renkin deznált miniszterelnök megalakította kormányát. A külügyminiszter, Hymans megtartotta tárcáját a most megalakult új kormányban is.

— **Indig Alfréd hangversenye.** Rég nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg Kolozsvár intelligens társadalmában a művészi teljesítmények gazdag, külföldi, nagyszerű szereplésű utáni rövid pihenőre hazatért Indig Alfréd hegedűkoncertje iránt. Ez az izig-vegig nagy művész művészetének érett, kiteljesedett formájához most jutott el. Ha végig nézzük a külföldi millió példányban megjelenő lapok kritika szemelvényeit, örömminkre szolgál, hogy Kolozsvárról indult el Indig Alfréd a szó valódi értelmében vett világsikeres útjára. Nincs kétségünk az iránt, hogy június 11-én egyetlen hangversenyére zsufolásig meg fog telni a katolikus gimnázium díszterme s Kolozsvár művészi színpet szerető publikuma szeretetteljes ünneplésben fog feloldódni a város szülőtte iránt.

— **Tárgyalások indultak meg a pápa és Mussolini között.** Rómából jelentik: A pápa és Mussolini megbízottai folytatják a Vatikán és a Quirinal között felmerült konfliktus kiküszöbölésére irányuló tárgyalásokat. A megbeszélések zárt ajtók mögött folynak.

INGYENTÜZIFAT

még nem kaphat, ellenben 65 lejért házhoz szállít Önnek egy máza aprított tiszta bükkszász tűzifát a

FISCHER-FATELEP

TELEFON 1300
 Strada Enescu 15 (Gyufagyár u.)

EM VAKREM
 KIMELI A PENGET GAZDASAGOS

PORT

kolozsvári hírek

tszanak ma és hét- munkásválogatott — álogatott.

nius 6. (Az Uj Kema délutáni munkaszi- UDR., a BMTE s a KMSC ak össze. A csapat leklődéssel nézünk, apatokat általában érdekes lesz az tni. A munkásca- vári kombinált sze- állitása a követke- shoffer (R)—Ha- fertan (R)—Dobo- I. (R)—Poklos- U).

ott felállítás a kö-

vár), Kinizsi (Ko- (Temesvár), Holtz II. (Kolozsvár)— r), Bálint (Brassó- ár)—Stockschlager z (Resica)—Buza

és Rotsing KMSC

anesak munkásbíró, zeti.

CFR mutatkozik be CPA ellen.

melynek öt játéko- ban szerepel, kiegé- niversitásteával mé-

Marosludason sze- binált csapatát a ap pedig komplett Spártával mérkőzik

m a Glória jóképe- szik.

kor vízipoló-mérkő- a Románia csapatai

ások, miután Ara- mérkőzés keretében tek az AAC—Olim- Brassóba rándultak és IAR csapatai-

országos döntő első ana, az északi liga középdöntő mérkő- apatával, amennyi- k a HTV-nak a ellen beadott óvásá- erkőzés Ploestiben ova és a déli liga zött.

karabajnokság ver- Ma a MAC és a nagyszabásu nem- deznek Budapesten, k a bécsi kardbaj- is. A versenyen legjobb vívói talál- utolérhetetlen kva- li. A mérkőzések a si központjában ál- zok, akik csufos ve- Bécsben, nyilván a indulnak a verse-

